

MITÄ AMERIKKA SANOO

Procopén ja muiden suomalaisten diplomaattien karkoittamisesta

Amerikan Yhdysvaltain ulkoministeriö ilmoitti kesäkuun keskivaiheilla virallisesti, että Suomen lähettiläs Procopé ja kolme muuta diplomaattia, Vahervuori, Toivola ja Solanko oli määrätty karkoitettaviksi Yhdysvaltain eduille vihamielisen toimintansa johdosta, ja että mainitut herrat oli asetettu poliisivalvonnan alaisiksi lähtöönsä saakka.

Valheellisuudesta maailmankuuluksi tullut Suomen propaganda esitti tämänkin asian aivan väärässä valossa. Se uskotteli, että kysymyksessä ei ollut mikään muu kuin pieni „järjestely“ muka täydessä sovussa ja yhteisymmärryksessä „kansanvaltaisen“ Suomen ja sen „vanhan ystävän“ Amerikan välillä!

Amerikassa ollaan aivan toista mieltä, kuten alempana esitetyistä virallisista ja epävirallisista lausunnoista selviää.

Yhdysvaltain valtiosihteeri (ulkoministeri) Hull on lausunut sanomalehtimiehille, että on välttämätöntä ottaa aina huomioon se seikka, että Suomen natsimielinen hallitus taistelee aktiivisesti Saksan puolella ja että SUOMEN SEKÄ POLITIIKKA ETTÄ TOIMINTA ON SOVELLETTU PALVELEMAAN SAKSAN NATSIEN TARKOITUSPERIÄ. Tässä valossa on katsottava suomalaisten diplomaattien toimintaa Yhdysvalloissa.

Radiotoimittaja Stil tervehtii Suomen lähettilänsä Procopén ja muiden diplomaattien karkoittamista Yhdysvalloista, pitäen sitä oikealla ajalla otettuna askeleena. Stil sanoo, että ulkoasiain ministeriön lausunto on riittävän selvä ja todistaa sitä, että suomalaiset ovat harjoittaneet Yhdysvalloissa Amerikan eduille vihamielistä toimintaa ja että he OVAT KÄYTTÄNEET LÄHETYSTÖÄN VAKOILUA VARTEN.

Sanomalehti „PM“ kirjoittaa, että suomalaisten diplomaattien Yhdysvalloille vihamielinen toiminta on jatkunut jo pitemmän ajan. Suomen diplomaattikunta on toiminut erittäin julkeasti. Procopé on yrittänyt pakottaa suomalaista lehdistöä ja Yhdysvalloissa asuvia suomalaisia kannattamaan Berliiniin—Helsingin akselia ja on usein uhkaillut puhelimitse ihmisiä, jotka eivät ole halunneet alistua siihen.

Mitä Ruotsissa sanotaan Rydin ja Linkomiehen politiikasta

Ruotsalainen sanomalehtimies Vinde lausuu Suomen hallituksen politiikasta:

„Kun Suomen hallituksen oli valittava joko Saksan natsit tai Suomen kansa, niin Ryti ja Linkomies luottivat sokeasti siihen, että Saksa kestää, Suomen armeija kykenee puolustamaan rajoja ja että loppujen lopuksi tapahtuu yhteentörmäys anglo-

saksilaisten kansojen ja Venäjän kansan välillä. Suomen hallituksesta on nyt tullut oman propagandansa uhri, sen valheellisuus esti näkemästä asioita niiden oikeassa valossa. Suomessa vallitsee nyt selvästi fascistinen komento“.

Parempi myöhään kuin ei milloinkaan

Uskon, että Punaisen armeijan hyökkäys Karjalan kannaksella oli suuri yllätys Suomen armeijan sotamiehille. Vielä kuukausi sitten olin itse linjoilla ja muistan hyvin, kun meille herrojen taholta selitettiin, etteivät venäläiset muka jouda nyt hyökkäämään Suomen rintamalla, koska heidän päävoimansa on sidottu itärintaman keski- ja etelälöykkyä taisteluissa saksalaisia vastaan. Nuo puheet tuntuivat silloin uskottavilta, ja minäkin olin sitä mieltä, ettei tässä vielä mitään hätää ole.

Nyt rintamamiehet saavat verrellään maksaa sen, että antoivat pettää itseään propaganda-puheilla. Olisi pitänyt toimia rohkeasti sodan lopettamiseksi, lähteä joukolla pois rintamalta, karata metsiin. Silloin olisi vältetty turha verenvuoto.

Niiden, jotka ovat kaatuneet Karjalan kannaksella, on myöhäistä katua. Mutta elossa olevien on pantava nopeasti tolmeiksi. Jokaisella sotamiehellä on mahdollisuus karata rintamalta tai antautua Punaisen armeijan vangiksi. Se on ainoa järkevä teko. Onhan selvää, että Punainen armeija, joka on murskannut ja tuhonnut suuret saksalaiset armeijat etelässä, kykenee tekemään pikaisen lopun myöskin pienestä Suomen armeijasta, jos se yrittää tehdä vastarintaa. Tällainen on minun mielipiteeni.

Sotamies Sixten Tuominen,
JR 56 1. patl. 1. kompp.

**SOTAVANKIEN NIMIÄ
EI JULKAISTA
ILMAN HEIDÄN
SUOSTUMUSTAA**

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Lauantaina
heinäkuun 1 pnä

Petroskoi vallattu

MUURMANNIN RATA PUHDISTETTU TÄYDELLISESTI SUOMALAISISTA JOUKOISTA

Neuvostoliiton Tiedotustoimisto ilmoittaa:

KESÄKUUN 29 PÄIVÄNÄ Karjalan rintaman joukot ovat laulla saartoliikkeellä ja maihinnousulla Äänisen länsirannalle vapauttaneet saksalais-suomalaisista anastajista Karjalais-Suomalaisen Neuvostotasavallan pääkaupungin PETROSKOIN, vallanneet KON-PUOHJAN kaupungin ja aseman ja täten puhdistaneet vihollisesta koko Muurmannin radan. Kehittäen edelleen hyökkäystään länteen etelään Karhumäestä Äänisen ja Laatokan välillä joukkomme ovat vallanneet JEVGORAN, 2:SEN KUMSAN, MÄNTYSELÄN, Palalammen, Verhnaja ja Nishnaja Derevjannajan, Ohvananvaaran, Puskuselan, Simoilan ja Kimuselan.

KESÄKUUN 30 PÄIVÄNÄ meidän joukkomme Äänisen ja Laatokan välisellä alueella voittivat vihollisen vastarinnan ja esteet (Jatkuu 4. siv.)

Punaisen armeijan joukot Petroskoissa.

Ilman naamaria

Se seikka, että Suomi on Hitler-Saksan vasallimaa ja sen hallituskopla leikkikaluna Saksan fascistikihojen käsissä, ei ole mikään uutuu.

Uutta on se, että saksalaiset sätkyäijät, Ryti ja kumppanit ovat lakanneet puhumasta „omasta sodastaan“ ja nimittämistä Suomea „puolueettomaksi sotaakäyväksi maaksi“. He ovat heittäneet naamarin pois kasvoiltaan. Saksalaisen ministerin Ribbentropin käytyä Suomessa he ovat kuuluttaneet olevansa kaikissa kysymyksissä yhtä mieltä Saksan fascistien kanssa ja päättäneensä pyytää Saksalta niin sanottua „aseapua“.

Jokainen ymmärtää, mitä se merkitsee: Ryti, Linkomies ja Ramsay ovat nöyrästi alistuneet saksalaisten vaatimukseen hävityn sodan jatkamisesta „loppuun asti“, t.s. Saksan ja sen vasallien täydelliseen tuhoon asti.

Juuri sellainen loppu on nyt lähestymässä nopein askelin. Tosiasiat puhuvat siitä selvää kieltä. Niiden murskaavien iskujen jälkeen, jotka Suomen armeijalle on annettu Karjalan kannaksella ja Syvärillä ja jotka merkitsivät alkua saksalais-suomalaisten anastajien menestykselliselle karkoittamiselle Karjalais-Suomalaisen tasavallan alueelta, Punainen armeija on ryhtynyt ripeään suurhyökkäykseen Valko-Venäjällä ja muutamia päiviä kestäneissä taisteluissa lyönyt nurin saksalaisten

(Jatkuu 2. siv.)

Ilman naamaria

(Jatkoa 1. siv.)

puolustuksen sekä heittänyt saksalaiset ulos sellaisista ratkaisuista tukikohdista kuin Vitebsk, Orsha, Zlobin, Mohilev ja Bobruisk. Eikä Punainen armeija anna hajallelyötyjen vihollisjoukkojen vetäytyä onnekseen, vaan saartaa ne ja tuhoaa jättiläismoteissa, ottaa kymmeniä tuhansia vankeja. Vitebskin motista, jossa saksalaiset jättivät taistelukentälle 20.000 ruumista, on otettu 10.000 vankia, Bobruiskin motista 18.000 vankia.

Samanaikaisesti näiden Punaisen armeijan suurvoittojen kanssa ovat englantilais-amerikkalaiset joukot lännen, maihinnousurintamalla saavuttaneet suuren menestyksen, valloittaneet Cherbourg'n tärkeän satamakaupungin. Saksalaisten pakoretki Italiasta jatkuu. Saksalaisia lyödään kaikkialla: idässä, lännessä ja etelässä.

Saksa ei voi auttaa itseään. Se ei voi estää omaa sotilaallista romahdustaan. Mutta Ryti ja kumppanit pyytävät „aseapua“ Saksalta. Tulevaisuus näyttää, millaista „apua“ Saksa voi Suomelle antaa. Selvä on ainakin se, että tämä „apu“ on samanlaista kuin se „apu“, jota nuora antaa hirtetylle. Solmiessaan Saksan fascismin kanssa kaupan uusien saksalaisten joukkojen tuomisesta Suomeen ovat Ryti, Linkomies ja Ramsay ottaneet itselleen täyden vastuun sotatoimien siirtymisestä Suomen alueelle.

Tästä lähtien tullaan sotaan väsyneitä suomalaisia sotilaita ajamaan teurastettaviksi saksalaisten piiskureitten avulla, kuten aikoinaan ajettiin italialaisia ja toistaiseksi vielä ajetaan romanialaisia ja unkarilaisia. Hitlerin rennit ovat päättäneet jatkaa saksalaisten hävittyä sotaa Suomen alueella viimeiseen suomalaiseseen sotamieheen asti.

Missä määrin tämä heille onnistuu, se riippuu teistä, suomalaiset sotamiehet ja upseerit. Ellette tahdo saada kunniaintoa kuolemaa saksalaisten tykinruokana, teillä on vielä pelastumisen mahdollisuus:

Karatkaa metsiin! Antautukaa Punaisen armeijan vangeiksi.

AMERIKKA KATKAISSUT SUHTEENSA SUOMEEN

Yhdysvaltain ulkoministeriö on ilmoittanut diplomaattisten suhteiden katkaisemisesta Suomeen.

PUNAISEN ARMEIJAN HYÖKKÄYS
VALKO-VENÄJÄLLÄ.

Bobruiskin alueella saarrettu saksalainen armeijaryhmä tuhottu

16.000 vihollisen sotamiestä ja upseeria saanut surmansa. — 18.000 sotavankia.

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTO ILMOITTAU:

Kesäkuun 29 päivänä joukkomme valtasivat rynnäköllä Bobruiskin suuren rautatieaseman ja kaupungin sekä yli 200 muuta paikkakuntaa.

Meidän joukkomme ovat suorittaneet loppuun Bobruiskin alueella saarrettujen saksalaisten joukkojen hajallelyömisin. Tällöin tuhottiin yli 16.000 ja otettiin vangiksi 18.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

Polotskin suunnalla meidän joukkomme ovat vallanneet Ushatsin ja Vetrinon kaupungit sekä yli 150 muuta paikkakuntaa. Polotskin — Molodetshnon rautatie on katkaistu.

Minskin suunnalla joukkomme ovat kehittäneet menestyksellisesti hyökkäystään ja tulleet Berezina-joelle Borisovin kaupungin pohjoispuolella 60 kilometrin leveydeltä, vallaten yli 200 paikkakuntaa.

Mohilevin länsipuolella joukkomme ajavat takaa perääntyvää vihollista ja ovat edenneet 35 kilometriä sekä vallanneet yli 500 paikkakuntaa, joukossa Belynitshin kaupunki.

SAKSALAISTEN TAPPIOT VITEBSKIN LUONA

Viisi päivää kestäneiden hyökkäystaisteluiden aikana, jolloin suoritettiin loppuun saksalaisten joukkojen saartaminen ja tuhoaminen Vitebskin luona ja vapautettiin Vitebskin kaupunki, Punainen armeija tuhosi 52.000 ja otti vangiksi 25.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Vangiksi otettujen joukossa ovat 53 saksalaisen armeijakunnan komentaja jalkaväen kenraali

Golvitzer, 206. jalkaväkidivisioonan komentaja kenraaliluutnantti Hitter ja armeijakunnan esikuntapäällikkö eversti Schmidt.

Saksalaiset ovat menettäneet 495 hyökkäysvaunua ja moottoritykkiä, 2.074 tykkiä, 1.030 kranaatinheitintä, 6.728 konekivääriä ja 7.590 autoa.

(Neuvostoliiton Tiedotustoimiston tiedonannosta).

MITÄ SOTAVANGIT KERTO VAT

alkselta:

MITÄ ON OKSAT POIS“

Sotamies Eino Jaatinen, JR 1,

Enon vielä asemissa olevia saksalaisia sotamiehiä, etteivät olisi odottamaan venäläisten, vaan karkäisivät ajoissa. Poika säästyisi silloin siltä, jota me rintamalla olimme joutuimme kokemaan. Oksat pois, kun Punainen armeija hyökkää. Me eloon tiedämme sen omasta muksestamme.

MIEN ON HIRTETTÄVÄ MIES“

Sotamies Urpo Latva, JR 58,

kenraalimajuri Pajari on kuuraakkuudestaan. Toukokuun 1944 hän piti vertahöyrypuheen ja vaati sotamiehelemaan viimeiseen henkeeseen asti. Tämän jälkeen puhelivat aivan yleisesti, Pajari on hirtettävä mies. Venäläiset siirtyivät hyök-

käykseen meidän lohkolla, minä katsoin parhaaksi antautua vapaaehtoisesti vangiksi ennenkuin tuo sotahullu Pajari tapattaa minutkin.

„PATALJOONASTA JÄI ELOON 45—50 MIESTÄ“

Sotamies K., 1. Erillinen jääkäripataljoona:

Uutta Mannerheim-linjaa rakennettiin koko vuosi, mutta venäläiset murtivat sen yhdessä päivässä. Sen jälkeen me jäimme avoimelle kentälle venäläisten hirmuisen tykkitulen kohteeksi. Pataljoonasta jäi eloon vain 45—50 miestä.

„VERIHURTTA LAGUS“

Lääkintämies Vilho Kurkela, Laguksen panssaridivisioonan polkupyöräprikaatin 2. pataljoonasta:

Kesäkuun 10 päivänä verenhimoisuudestaan kuuluisaksi tullut kenraalimajuri Lagus lähetti meidän pataljoonan antamaan niin sanottua „vastaiskua“ venäläisille. Meidän oli heti alusta

alkaen lähdettävä perääntymään. Jouduin vangiksi noin tunnin kuluttua sen jälkeen, kun olimme joutuneet taisteluun ja sillä aikaa meidän komppania ehti menettää ainakin 20 miestä kaatuneena ja 30 miestä haavoittuneena. Huuto ja valitus kuului kaikkialla, mutta Lagus on päässyt taas mieltätyöhönsä, miesten tapattamiseen. „Se verihurttaraatelee suomalaisia niin kauan, kun se pannaan rautoihin“, sanoivat eloon jääneet pojat.

„VENÄLAISTEN TEKNIikka PELOTTAA“

Alikersantti Reino Leino, JR 10:

En ole koskaan edes kuvitellut näkeväni niin paljon raskasta sotakalustoa, kuin venäläisillä oli keskitetty Karjalan kannaksella. Se pelottaa. Kun meitä sotavangeja kuljetettiin selustaan, tuli vastaan tiellä yhä uusia tykkeitä ja tankkeja. Niitä oli loppumattomiin.

(Jatkuu 4. siv.)

Kannaksella Punaisen armeijan vangiksi joutuneita Suomen armeijan sotilaita.

MITÄ SOTAVANGIT ...

(Jatkoa 3. siv.)

Maaselän suunnalta:

„UPSEERIT JUOKSIVAT JA HUUSIVAT KUIN HULLUT“

JR 35 1. pataljoonan komentajan lähetti Pentti Hartikainen kertoo:

Pataljoonan upseerit olivat viime aikoina kovasti hermostuneita. Pataljoonan komentaja majuri Kairinen oli alinoma puhelemassa ja kiroili alaisilleen. Kesäkuun 20 pnä kuormattiin esikunnan omaisuus ja lähetettiin pois. Upseerit juoksivat ja huusivat kuin hullut. Yöllä lähdimme pataljoonan komentajan ja adjutantin kanssa liikkeelle pyörillä. Tiellä tapasimme 2:n komppanian päällikön kapteeni Mantilan. Hän teki ilmoituksen pataljoonan komentajalle: „Herra majuri, minä en tiedä, missä komppania on“.

„LOMALLA OLLEET KIROILIVAT“

21. prikaatin 9. komppanian 1. joukkueen sotamies Pentti Jalonen kertoo:

Kesäkuun 18 pnä lakkasi kirjeiden tulo. Töpinä siirrettiin Venjärvelle. Lomat lopetettiin. Joukkueen johtaja oli hermostunut, vaikka koetti rauhoittaa poikia kertomalla saksalaisten „uusista aseista“. Venäläisten kiivas hyökkäys Kannaksella synnytti painostuneen mielialan. Lomalla olleet sotamiehet kiroilivat sitä, kun tuli tultua takaisin.

„HERROJEN PÄÄT OVAT MENNEET SEKAISIN“

20. Erillisen linnoituspataljoonan sotamies K. kertoo:

Viimeisinä päivinä eivät upseerit olleet enää tehtäviensä tasalla. Hekin olivat joutuneet pakokauhun valtaan. Kun tulimme kesäkuun 17 päivänä työmaalle, niin linnoituksissa olleiden työvelvollisten työmestari sanoi vänrikki Jorosmalle, että hän oli saanut viimeisten tuntien aikana kolme vastakkaisista määräystä. Jorosmaakin myönsi, että herrojen päät ovat menneet sekaisin.

SOTAHULLU HUITTISISTA

„Minä ja Ribbentroppi olemme päättäneet käydä sotaa viimeiseen suomalaiseseen sotamieheen saakka“.

Petroskoi vallattu

(Jatkoa 1. siv.)

metsäteillä ja järvienvälisillä kannaksilla, jatkoivat hyökkäystä ja valtasivat yli 40 paikkakuntaa, joiden joukossa PYHÄJÄRVI, VAHJÄRVI, VORONOVASELKÄ, KOIVUNIEMI, MATSJÄRVI ja NIINISELKÄ.

Viipurin koillis- ja pohjoispuolella joukkomme valtasivat suomalaisten tukikohdat MÄKELÄN, IHANTALAN, KARISALMEN ja NÄÄTÄLÄN, sekä KARISALMEN rautatieaseman.

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa yksityiskohtia Petroskoin taisteluista.

Karjalan rintaman joukot ovat kehittäneet menestyksellisesti hyökkäystään. Erään muodostelman joukko-osastot tunkeutuivat etelään rautatien suunnassa ja valtasivat Kontupohjan. Toiset joukko-osastomme, jotka hyökkäsivät Äänisen rantaa pitkin, antoivat viholliselle iskun etelästä. Samanaikaisesti laskettiin maihin joukkoja Äänisen rannal-

le lähelle Petroskoita. Ripeällä hyökkäyksellä neuvostojoukot valtasivat Karjalais-Suomalaisen Neuvostotasavallan pääkaupungin Petroskoin. Vihollinen kärsi suuria menetyksiä. Yhdellä ainoalla lohkolla on tuhottu lähes 3.000 suomalaista sotamiestä ja upseeria sekä kaapattu 32 tykkiä, 7 ase-, ampumatarvike- ja muonavarastoa. Neuvostojoukot ovat vapauttaneet 30.000 rauhallista asukasta, jotka viruivat suomalaisten keskitysleireillä Petros-

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Tiistaina
heinäkuun 4 pnä

PUNAINEN ARMEIJA VALLANNUT MINSKIN

Heinäkuun 3 päivänä neuvostojoukot ovat saartoliikkeillä ja äkkiryynnäköillä valloittaneet Valko-Venäjän pääkaupungin Minsk, joka oli saksalaisten puolustuksen kaikkein tärkeimpiä tukikohtia.

NEUVOSTO-KARJALAN PUHDISTAMINEN JATKUU

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa:

Heinäkuun 3 päivän kuluessa ovat Petroskoin kaupungin lounais- ja länsipuolella toimivat Karjalan rintaman joukot edenneet Kivierin ja valloittaneet yli 50 asuttua paikkakuntaa, niiden joukossa Kivierin, Ussuna, Krasnaja Retschka, Säämäjärvi, Salmenitsa, Kivierin, Saarselkä, Varenselkä, Varpaselkä sekä rautatieasemat Kivierin, Paatjärvi, Viljagora, Kutisma, Sänkä (Petroskoin—Sortavalan radalla).

Heinäkuun 2 päivän kuluessa olivat Karjalan rintaman joukot valloittaneet Karjalais-Suomalaisen Neuvostotasavallan piirikeskuksen Kivierin ja Guban sekä valloittaneet m.m. seuraavat paikkakunnat: Kivierin, Sosnovaja Lampa, Kinelähti ja Rajaselkä.

Pyvärillä Punaisen armeijan vangiksi joutuneita suomalaisia sotamiehiä ja upseereita.

Kaameata „apua“

Ribbentropin kanssa solmitun kaupan jälkeen sodan jatkamisesta Saksan puolella sen täydelliseen romahdukseen asti Suomen propaganda paisuttelee nyt kaikin keinoin sitä „apua“, jota saksalaiset joukot muka Suomelle antavat.

Jätämme syrjään kysymyksen Suomeen saapuneiden saksalaisten joukkojen vahvuudesta ja kokoonpanosta. Asian ydin ei ole siinä. Koko juttu on siinä, että kysymys ei ole mistään avusta, vaan Suomen kansan kaulaan heitetystä hirttosilmukasta. Mitä enemmän tuollaista niin sanottua „apua“ antavat Suomelle saksalaiset ja heidän apurinsa Rydit ja Linkomiehet, sitä pahempi Suomelle.

Ribbentrop-sopimuksen ensimmäinen tulos on jo nähtävissä: suhteiden katkeaminen Amerikkaan, joka on heittänyt suomalaiset diplomaatit ulos ja julistanut Suomen vihollisalueeksi.

Lähettyessään sotajoukkojaan Suomeen saksalaiset eivät tietysti aioakaan auttaa Suomea, vaan päin vastoin tekevät epätoivoisen yrityksen auttaa itse itseään — veriinsä nääntyvän ja runnellun Suomen kustannuksella. Saksalaisten edut vaativat, että suomalaiset jatkaisivat sotaa. He „auttavat“ suomalaisia sotilaita tappamaan itseään — ja siten säästämään saksalaista verta. Saksalaisilla ei ole halua taistella omalla alueellaan, he pitävät parempana taistella vieralla alueella viimeiseen mahdollisuuteen asti. Sitähän varten he ovat muodostaneet itselleen etumaaston ja „sillanpääaseman“ Suomessa. Heitä ei liikuta Suo-

(Jatkuu 2. siv.)

AMERIKA JULISTAA SUOMEN VIHOLLIS- ALUEEKSI

Yhdysvaltain rahaministeriö on ilmoittanut, että niiden sääntöjen mukaisesti, jotka koskevat kaup-
pasuhteita vihollisen kanssa, on Suomi julistettu
vihollisalueeksi. Tämän vuoksi kielletään kaikki
liike-, raha- ja kauppasuhteet sekä sopimukset
Suomen hallituksen, sen diplomaattiedustajain sekä
Suomessa olevien henkilöiden kanssa.

Kaameata „apua”

(Jatkoa I. siv.)

messä tapahtuva hävitys, Suo-
men kaupunkien ja kylien rau-
nioituminen eikä Suomen kan-
san kärsimykset, kunhan vain
voisivat varjella sodan kauhuilta
omaa Saksansa, joka heille on
„yli kaiken“ (Deutschland über
alles).

Tässä on se kaamean „avun“
merkitys, jota Ryti, Linkomies
ja Ramsay oman kyynillisen
tunnustuksensa mukaan ovat it-
se pyytäneet Saksalta. Mainitut
Saksan rengit tunnustavat siten
itsensä syytäviksi kaikkiin niihin
turmiolliisiin seurauksiin, joita
saksalaisten hävityn sodan jat-
kamisen Suomen alueella tuo
mukanaan.

Saksalaiset joukot lyödään,
oleilevatpa ne kenenkä maalla
tahansa. Ken tätä vielä epäilee,

hän tutustukoon uutisiin, jotka
kertovat saksalaisten armeijain
hivittävistä tappioista Valko-
Venäjällä, missä Punainen ar-
meija jo lähestyy Saksan rajoja.
Ulkomailla todetaan, että Saksan
armeija ei enää peräänny, vaan
kiittää katastroofista toiseen.

Katastroofi, romahdus lähes-
tyy myöskin Suomen armeijalle
ja sen saksalaisille niin sanotuil-
le „auttajille“. Pelastua tuholta
ja Saksan apureita odottavalta
vastuulta voi ainoastaan se, joka
kääntää selkensä saksalaisille,
viipymättä lähtee pois rintamalta
tahi antautuu Punaisen armeijan
vangiksi. Nyt, Karjalan kannak-
sella, Syvärillä ja Petroskoin
suunnalla saatujen opetusten jäl-
keen täytyy olla kaikille selvä,
että viivyttely on kuolemaksi.

RIBBENTROP NEUVOTTELEE

... Rydin ja Linkomiehen kanssa „täydellisen yhteis-
ymmärryksen ja aseveljeyden hengessä“.

ITÄRINTAMALTA

**Punainen armeija saartaa
ja tuhoaa saksalaisia jouk-
koja Valko-Venäjällä**

PUNAISEN ARMEIJAN
hyökkäykselle Valko-Venäjäl-
lä on ominaista erittäin no-
pea vauhti, hämmästyttävä
voima ja vihollisen elävän
voiman säälimätön tuhoami-
nen.

Kesäkuun 23 päivänä alkoi
hyökkäys.

Kesäkuun 27 päivänä neuvos-
tojoukot valtasivat Vitebskin, jo-
ka erään amerikkalaisen sanoma-
lehden sanoja käyttäkemme on
„portti suurelle historialliselle
tielle Minskin, Brest-Litovskin
ja Varsovan kautta Berliiniin“.
Vitebskin alueella oli saarrettuna
ja tuhottiin kokonainen saksala-
nen armeijaryhmä. Taisteluken-
tälle jäi kaatuneina 52.000 saksalaista.
Vangiksi on otettu
25.000 saksalaista sotamiestä ja
upseeria, joiden joukossa ken-
raalit Golwitzer ja Hitler.

Kesäkuun 28 päivänä vallat-
tiin Mohilev, tärkeä saksalais-
ten puolustussolmukohta Minskin
suunnalla. Vihollinen menetti
täällä 30.000 sotamiestä ja up-
seeria. Vangiksi on otettu 3.250
saksalaista, niiden joukossa ken-
raalit Bamler ja Erdmannsdorf.

Kesäkuun 29 päivänä neuvos-
tojoukot löivät Bobruiskin motin
lukkoon valtaamalla Bobruiskin
kaupungin. Saarretuista saksalai-
sista joukoista pelastui vain
23.000 miestä, jotka otettiin
vangiksi. 50.000 saksalaista so-
tamiestä ja upseeria jäi kaatu-
neina taistelukentälle.

Punaisen armeijan hyökkäyk-
sen kuutena ensimmäisenä päi-
vänä on vapautettu yli 6.000
paikkakuntaa, joiden joukossa
suuret kaupungit Orsha, Zlobin,
Borisov ja muita.

Heinäkuun 3 pñä neuvosto-
joukot valtasivat Minskin.

MAISET KEHOITTA- T RINTAMAMIEHIA KARKAAMAAN

Eräs tyttö Turusta kir-
joittaa veljelleen rintamalle
11.6.44:

Nyt taas vähän virkistyy, kun
toi maihinnoisu ja aika ry-
ty kanassa sittenkin. Eipä olisi
mitään, että toi Saksa noin
nopeasti on, kun se niin kehuu,
että ne noin helposti vain sai
sijaa ja kyllä ne nyt kutin-
pitää, kuinka kauan vain
ennen kun lannistuu.
on sitten Kannaksella myös-
alkanut kovat rähinät, saa
koska se alkaa muualla.
Kyllä sitten on viisaampi,
puikot pakoon sen kun ker-
taa herrain pitää vastaan,
haluttaa“.

Eräälle rintamamiehelle, 5
Kpk 2415, kirjoittaa hänen
sisarensa Ypäjän Palikka-
lasta 15.6.44:

Aiti on ollut nyt kuin hullu
työssä, kun ne taistelut siellä
kovasti kiihtyneet ovat.

Täällä tulee vain nolle van-
tie miehille käskyjä. Tänään-
tuli taas Kauralan Martille
täräys, että huomen aamuna
pitää lähteä.

Ummiset ovat nyt niin touhus-
sa, kun se naapuri niin kovasti
hyökkäämään ruvennut,
käden on kova huoli ja murhe
sisistaan. Aitikin on ollut
kovin huolissaan sinusta,
tänäänkin hän sanoi, että mikset
totellut häntä silloin, kun
malla olit, olisit tehnyt niin-
hän käski. Mutta mistä si-
tällaisen silloin vielä ym-
siti“.

Kyllä sen ymmärtää, mitä
on käskennyt. Hän on kehoit-
ut poikaansa karkaamaan rin-
tamalta tahi antautumaan Punai-
sarmeijan vangiksi. Poika ei
annellut äitinsä neuvoa ja sai
tottelemattomuutensa
egellään.

KIRJEITÄ

*Suomen armeijan sotilailta, jotka ovat
„sivuuttaneet kuoleman kynnyksen”
Kannaksella*

Kannaksen taisteluissa Punai-
sen armeijan vangiksi joutunut
sotamies Arvid Kaski Ylikiimin-
gistä, kirjoittaa:

Rouva Elma Kaski,
Ylikiiminki.

Rakas Elma, Helinä, Mar-
jatta ja vanha Äiti!

Kohtaloni on nyt sama kuin
niin monen sadan muunkin
meikäläisen sotilaan. Kuten
muistanet, oli meillä loma-
reisulla puhetta vangiksi jou-
tumisen mahdollisuudesta.
Mainitsinhan silloin jo, ettel
omaa propagandaakaan sovi
ottaa täydestä, josta olin
päässyt selville täällä olleiden
kokemuksesta. Nyt voin jo
itsekin todistaa, että Neuvos-
toliitossa kohdellaan sotavan-
kia täysin inhimillisesti.

Syd. terv. stm. Kaski Arvid
2/5087.

Sotamies Tauno Hokkanen
(JR 1, 8 kompp.) Kangasnie-
meltä aikoi viettää häänsä ju-
hannuksena, mutta loma jäi saa-
matta ja häät tällä kertaa viet-
tämättä. Mutta Tauno teki vii-
saan päätöksen ja antautui Pu-
naisen armeijan vangiksi. Nyt
hän kirjoittaa morsiamelleen:

Neiti Elina Rastas,
Kangasniemi, Makko-
la.

Elina Rakas! Terveisiä tääl-
tä Venäjältä, jossa olen nyt
sotavankina. Olen terveenä ja
voin hyvin. Älä sure minun
tähteni, sillä minä olen sivuut-

tanut onnellisesti kuoleman
kynnyksen. Antauduin vangik-
si ja pelastin henkeni. Ne
meidän häät jäi tällä kertaa
pitämättä, mutta maltta odot-
taa tuloani, niin pidetään sit-
ten.

Tauno.

Suuri joukko Kannaksella
Punaisen armeijan puolelle siir-
tyneitä Suomen armeijan sotilai-
ta kirjoittaa entisille asetovereil-
leen:

„Tahdomme pojat kääntyä
teidän puoleenne, jotka vielä
seisotte siellä ase tänne päin.
Älkää luottako niihin varus-
tuksiin, joihin teitä pakotetaan
jäämään. Ne muodostuvat
haudoiksenne.

Nouskaa heti niistä haudois-
tanne ja tulkaa tänne, niin
säilytätte henkenne niinkuin
mekin. Meitä on jo paljon
täällä. Vastaanotto on mitä
parhain. Ei sitä siellä voi ku-
vitellakaan.

Tulkaa kokonaisin jouk-
kuein tänne. Rohkeasti vaan
pojat! Ymmärtäkäähän, että
jotka jatkavat vastarintaa,
menettävät henkensä. Mitä
nopeammin tulette, sitä pa-
rempi.

Alik. Reino Puskala,

Erill. patl. 1.

Stm. Mattila Lauri, JR 58.

Stm. Vuoksela V., KTR 9.

Korpr. Perä Aarne, JR 58

j.n.e.“.

Kirjelmän on allekirjoitta-
nut 67 suomalaista sotavan-
kia.

**SOTAVANKIEN NIMIÄ EI JULKAISTA
ILMAN HEIDÄN SUOSTUMUSTAA**

Venäläisten hyökkäys oli voimakas ja raju

21. jalkaväkiprikaatin erillisen jääkärikomppanian jääkäri, suojeluskuntalainen Jaakko Ristimäki Maskusta, kertoo:

„Kesäkuun 20 päivän iltana sai komppaniamme tehtäväkseen viivyttää venäläisten hyökkäystä. Olimme varmoja siitä, että kyllä me pärjäämme. Kun sitten 21 päivänä jouduimme talstelu-kosketukseen venäläisten kanssa, niin varmuutemme katosi. Hyökkäysvaunuja tuli paljon ja ne ampuivat railakkaasti. Kranaatteja ja kuulia tuli hirveästi. Ei slinä auttanut muu kuin jättää pyörä tielle ja painua metsään. Mutta sielläkään ei ollut sen paremmin turvassa, sillä joka puolella oli jo venäläisiä. Oli pakko nostaa räpylät pystyyn. Minä ja jääkäri Kallio telimmekin niin, mutta ne, jotka yrittivät panna vastaan ja livistää karkuun, pääsivät hengestään. En mitenkään voinut edes kuvitella, että venäläiset voivat tulla sellaisella voimalla ja rajuudella“.

NEUVOSTOLIITON SOTAVANKILEIRILLÄ

Lotta Anni Tekkala iltakävelyllä leirin koivikossa.

Hallitusherrat pelkäävät kansan vihaa

Monet Suomen viranomaisten viimeaikaiset toimenpiteet, kuten kaikenlaisten väenkokousten kieltäminen, matkustuslupien kovakourainen rajoittaminen, ulkomaiden radiolähetyksiä kuuntelevien henkilöiden peloitteleva vainoaminen j.n.e. kuvastavat selvästi sitä umpikujaa, johon Rydit ja Tannerit ovat seikkailupolitiikallaan Suomen johtaneet.

Hallitusherrat sanovat taistelevansa niin sanottuja „huhuja“ vastaan. Ikaänkuin tilanne ei olisi kylliksi synkkä ilman minikäänlaisia „huhuja“. Kokoon-tuessaan, matkustaessaan ja ulkomaiden radiolähetyksiä kuunnellessaan ihmiset saattavat kuulla ja nähdä asiat oikeassa valossaan eikä sellaisina, miksi

Mannerheimin päämajan „rauhhoittavat“ tiedonannot ja muut sotapropagandaesitykset ne värittävät. Rautateillä matkustellessaan ihmiset voivat nähdä omin silmin ne pitkät sairasjunat, jotka nyt kulkevat Kannakselta ja muilta rintamaloikoilta selustaan täynnä haavoittuneita. He voivat kuulla omin korvin äitien, vaimojen ja sisarten sydäntä viellovat tuskanhuudot, heidän saatessaan asemalle poikiaan, miehiään ja veljiään, kun viimeisetkin kansan miehet haravoidaan lähetettäväksi „sinne jonnekin“ —varmaan turmioon.

Rydit, Tannerit ja muut kansan kärsimyksiin syylliset Saksan rennit eivät suinkaan pelkää „huhuja“. Se on keho veruko. He pelkäävät totuutta. He pelkäävät kansan vihaa.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Perjantaina
heinäkuun 7 pnä

VALKO-VENÄJÄN RINTAMALTA

Punaisen armeijan hyökkäys jatkuu

Minskin ja Polotskin valtauksen jälkeen neuvostojoukot ovat jatkaneet hyökkäystään heikentymättömällä voimalla. Neuvostoliiton Tiedotustoimisto ilmoittaa Punaisen armeijan uusista voitoista Valko-Venäjän kaikilla lohkoilla:

Marsalkka Rokossovskin joukot valtasivat heinäkuun 5 päivänä Minskin ja Polotskin valtauksen jälkeen hyökkäyksellä Molodetshnon kaupungin ja suuren rautatieaseman sekä yli 150 muuta paikkakuntaa, joukossa Smorgonin ja rautatieasema.

Minskin etelä- ja lounaispuolella joukkomme ovat edenneet ja saaneet yli 100 paikkakuntaa. Minskin itäpuolella joukkomme tuhonnet saarrettujen saksalaisten joukkomuodostelmien, 12. jalkaväki- sekä 39. panssariarmeijakunnan jätteet. Puolustettaessa metsiä vihollisesta Bobruiskin luoteispuolella on otettu vangiksi ryhmä saksalaisia upseereita, luvultaan 60 miestä, joukossa 35. armeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti

Helmäkuun 6 päivänä neuvostojoukot valtasivat Valko-Venäjällä saksalaisten tärkeän puolustustukikohdan ja suuren rautateiden solan Kovelin kaupungin. Minskin itäpuolella tuhottiin yli 5.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Saksalaisten 78. ryntäysdivisioonan rykmentti antautui kokonaisuudessaan Punaisen armeijan vangiksi komentajansa eversti Oldenbergin johdolla.

suomalaisia sotavankeja Neuvostoliitossa

Leiriltä N:o 158. Ryhmä suomalaisia sotavankeja ruokalevolla.

SAKSAN SÄTKY-ÄIJÄT

Amerikan hallituksen nootissa, jossa ilmoitetaan suhteiden katkaisemisesta Suomeen, nimitetään Suomen hallitusta natsi-Saksan marionetiksi. „Marionetti“ tarkoittaa langoista nyttävää nukkeä, jota kansan kielellä sanotaan sätkyäijäksi.

Sätkyäijä on hupaisa kapistus. Mutta erikoisen hullunkurista on se, kun sätkyäijä alkaa puhua ja inttää, että se ei olekaan mikään sätkyäijä, vaan itsenäinen valtiomies. Juuri näin menetteli viimeisessä puheessaan herra Linkomies, Suomen pääministeri Hitlerin armosta.

Linkomies väitti, että vielä Ribbentrop-sopimuksen ja uusien saksalaisten joukkojen tuomisen jälkeen Suomeen, Suomi on mukana täydellisesti säilyttänyt itsenäisyytensä. Tätä naurettavaa väitettään hän todisteli seuraavaan tapaan: Saksa ei vaadi Suomen nykyisen valtiojärjestyksen muuttamista, se ei vaadi edes muutoksia nykyisen hallituksen kokoonpanoon.

Tuollaisella niin sanotulla „todistelulla“ Hitlerin suomalaiset rennit antavat mitä murhaavimman lausunnon omasta valtiojärjestyksestään ja itse itsestään. Jos saksalaiset eivät katso tarpeelliseksi muuttaa Suomessa vallitsevaa järjestystä eikä sen hallitusta, niin se merkitsee, että saksalaiset ovat hyvin tyytyväisiä tähän järjestykseen ja tähän hallitukseen.

Ja miksi he olisivat tyytymättömiä? Tämän järjestyksen valitessa, tämän hallituksen vallassa ollessa he ovat saaneet kai-

(Jatkuu 2. siv.)

„Talvisota“-valtti on mätä

Sen ymmärtää jo Suomen armeijan upseerikin

Sotavanki, vänrikki Keijo Kuusela, 28. lentolaivueesta, kotoisin Hämeenlinnasta, lausui seuraavan käsityksensä n.s. talvisodasta:

„Talvisodassa Neuvostoliiton vaatimukset olivat itsepuolustuksen kannalta katsoen täysin oikeutetut. Jos nyt saadaan vuoden 1940 rajat, niin täytyy antaa kunnioitus Venäjälle. Täällä ollessani on minulle käynyt täysin selväksi, että talvisotakin oli Saksan suunnitelmien mukainen ja Suomen hallitus aloitti sen Saksan painostuksesta. Suomi oli talvisodassa vain välinyrkinä“.

Ajna, kun Suomen hitleriläisiltä menee sormi suuhun yrittäessään puolustella kehoja ja hävittyä asiaansa, lyövät ne pöytään viimeisen valttinsa hihkaisten: „Meidän nykyinen sotamme on talvisodan jatkoa“.

Se on mätä valtti, jonka saa jo heittää pöydälle. Sillä ei vaikuta enää edes Suomen armeijan upseereihin, kuten vänrikki Kuuselan lausunto osoittaa. Mutta sillä on koetettukin ennen kaikkea vaikuttaa ulkomaihin, varsinkin Amerikkaan. Tulos on tunnettu: Procopé ja muut hitleriläiset „talvisodan jatkajat“ ovat saaneet Amerikasta körökyä.

SAKSAN SÄTKY- ÄIJÄT

(Jatkoa 1. siv.)

ken, mitä he toistaiseksi Suomelta tahtovat. Tällä hetkellä he eivät tarvitse muuta kuin että suomalaiset kävisivät sotaa ja tappaisivat itsensä saksalaisten puolesta. Tämän takeeksi on Suomeen tuotu saksalaista sotaväkeä, "takuumiehiä". Saksalainen järkeelee näin: antaa suomalaisten nyt tapella. Vähemmän oleellisista kysymyksistä, kuten valtiojärjestyksen ja hallituksen muuttamisesta, voidaan puhua sitten. Toistaiseksi voidaan sieittää eräitä demokratian viheliäisiä rippeitä, sellaisia kuin eduskunta. Sehän on pelkkä varjo, pelkkä koristus, joka ei ketään häiritse, kuten Ribbentrop-sopimuksen solmimisen yhteydessäkin kävi selville. Ja jos se alkaisi oikutella, niin sehän voidaan ajaa pellolle käden käänteessä.

Ja mitä tulee Suomen nykyiseen hallitukseen, niin mitä ihmehen syytä saksalaisilla olisi toivoa sen kokoonpanon muuttamista? Mistä he löytävät vielä palvelusintoisempia, orjamaisempia ja selkärangattomampia lakeijoita kuin Ryti, Linkomies, Ramsay ja Tanner? Nämä herrathan ovat osoittaneet olevansa valmiit raahaamaan Suomen samaan kulluun, johon Hitler-Saksa on syöksymässä niin hirmuvauhtia, sen armeijain kärsiessä verisen tappion toisensa jälkeen idässä, lännessä ja etelässä. Ovathan nuo herrat sitoutuneet heittämään Hitlerin lihamyllyyn viimeisenkin suomalaisen sotilaan.

Ja he tulevat tämän varmasti tekemäänkin, jos te, suomalaiset sotamiehet ja upseerit, ette nou-se päättävästi puolustamaan elämisen oikeuttanne. Teidän on korkea aika ymmärtää, että te ette pääse yli ettekä ympäri seuraavasta vaihtoehdosta: joko kuolema yhdessä saksalaisten ja heidän paatuneiden kätyreittensä kanssa tai pelastus tekemällä lopun "aseveljeydestä" saksalaisten kanssa, lähtemällä pois rintamalta tai laskemalla aseenne voittoisan Punaisen armeijan edessä.

KARJALAN RINTAMALTA

Neuvostojoukot vallanneet Salmin ja Essoilan

Heinäkuun 4 päivänä Karjalan rintaman joukot jatkoivat hyökkäystä Petroskoin länsi- ja luoteispuolella ja valtasivat yli 40 paikkakuntaa, niiden joukossa Essoila, Lampaselkä, Kotshura, Kotvuselkä, Karmelisto, Kovero, Miinala ja Essoilan asema.

Heinäkuun 5 päivänä Karjalan rintaman joukot kävivät hyökkäystä Petroskoin länsipuolella, joiden kuluessa valtasivat Karjalais-Suomalaisen Neuvostotasavallan piirikeskukseen Salmin sekä muita paikkakuntia.

Heinäkuun 6 päivänä joukkomme jatkoivat edelleen hyökkäystä Petroskoin länsipuolella sekä valtasivat useita paikkakuntia, joiden joukossa Onkamus, Kamen-Navolok, Vuohijärvi, Lahti Isakkala, Palojärvi, Kirkkojoki ja Brässy.

* * *

Sotavankileirillä

Sotamies Arvid Nyman
iltakävelyllä leirin
puistossa.

"SANKARIEN" OSAK- KEET NOLLASSA

Sotamies Tauno Tammisselle (5 Kpk 2413) kirjoittaa muuan järkevä tyttö Turusta:

"Muista rakas varjella nahkaasi tehokkaasti, sillä minä en ole perso sankareille. Pidän mieluummin ehjistä pelkureista".

"Ryppyilevä" luti sai päihinsä

Sotamies Vilho Mäkiselle (5 Kpk 2413) kirjoittaa eräs toinen sotamies:

"Kun yksi luti tuli tiellä vastaan ja me yhen kaverin kanssa ei tehty sille hunoria, niin alkoi ryppyilemään meille, niin minä yllyin sen kaverin kanssa antamaan herraa päihin, minäkin löin niin saatanasti, että nyt hän on vieläkin niin turvoksissa ja kipeä, ettei ole voinut soittaa kurtuakaan ollenkaan eikä juurikaan. Ja kävi niin hyvin tuuri, että päästiin karkuun. Jos olisivat saaneet tietää, niin ollut linnan reisu".

Yhdysvaltain ja Suomen välisen suhteiden katkeaminen

Amerikan hallituksen nootti suhteiden katkaisemisesta Suomeen salattiin Suomen kansalta. Nootissa, jonka on allekirjoittanut Yhdysvaltain ulkoasiainministeri Cordell Hull, sanotaan:

"Suomen hallitus on muodollisesti myöntänyt koko maailmalle, että se on nyt ryhtynyt kiinteään, koko sodan ajan eroittamattomaan sotilaalliseen yhteistyöhön natsi-Saksan kanssa, tarkoituksella taistella liittossa Yhdysvaltain vihollisten kanssa Yhdysvaltain liittolaisia vastaan. Tämä askel on otettu soveltamatta voimassa olevaa demokraattista käsitystä ja vastuu sen seurauksista on langetettava yksinomaan Suomen hallitukselle. Amerikan hallitus on tietoinen tosiasia, että saksalaisten joukkojen tunkeutuminen Suomeen Suomen hallituksen suostumuksella ja saksalaisten ohittaminen Suomen hallituselimiin on vienyt Suomelta toimintavapauden ja alentanut Suomen hallituksen natsi-Saksan mukkehallituksen asemaan".

Mihin Suomi on menossa?

"Pravda"-lehden kansainvälisessä katsauksessa heinäkuun 2 päivältä sanotaan:

Sen sijaan, että olisivat aikoinaan hyväksyneet Neuvostoliiton ehdotukset, Suomen valtiot johtajat ovat ryhtyneet uuteen karkailuun ja pahentaneet yhä Suomen kansan asemaa, ja turvallisella politiikallaan saattaneet sen lopullisesti alistetuksi Hitler-Saksan valtaan.

Välittäessään suomalaisille, ette Suomi ole muka kaksi vaihtoehtoa: joko sodan jatkaminen Saksan puolella tai ehdoton antautuminen Neuvostoliitolle, saksalaiset, pettääkseen Suomen, johtaakseen sen harhaan ja jatkakseen Neuvostoliittoa, ovat ehdottomaan antautumiseen, jota muka Neuvostoliitto odottaa Suomelta.

Suomella on todellakin kaksi vaihtoehtoa: joko ottaa osaa Hitler-Saksan puolesta vapauttarakastavia kansoja vastaan lopulliseen nääntymismiltei äärimmilleen nääntynyt ja kantaa yhdessä Hitler-Saksan kanssa kaikki alkamansa sokeakailun ja kiertämättömän

tappion seuraukset, tahi antautua ja pyytää Neuvostoliitolta rauhaa.

Se ei merkitse, että Suomelle olisi esitetty ehdottoman antautumisen vaatimus. Sellaiset huhut ovat perättömiä. Suomalaisen peloitteluun tuollaisella näköalalla saksalaiset ovat ryhtyneet pidättääkseen Suomea Hitlerin sotavankkureilla ja pakottaakseen suomalaiset jatkamaan entistä itsemurhapoliittikkaansa, jatkamaan sotaa hitleriläisten puolella. Sellainen politiikka ei lupaa Suomelle mitään hyvää".

Tilanne Kööpenhaminassa

"N y T i d"-lehti tiedottaa, että tilanne Tanskassa on edelleenkin vakava. Kööpenhaminan lakon jälkeen on puhjennut lakkoja 24 muussa Tanskan kaupungissa. Saksalaiset ovat olleet pakotettuja suostumaan lakkolaisten vaatimaan tanskalaisen fascistijärjestön jäsenten poistamiseen Kööpenhaminasta. Vapaiden tanskalaisten liitto kehoittaa työläisiä ja toimitsijoita palaamaan työhön heinäkuun 5 päivänä.

HÄTÄHUUTOJA kotoa ja rintamalta

OTTEITA KIRJEISTÄ

KAAMEA VERTAUS

Sotamies Väinö Hyypölle (5 Kpk 2403) kirjoittaa Taimi Hyypö lisalmen Kuutelasta:

"Herrat vievät nyt lihat kaikista miehistä niinkuin eläimistäkin".

Taimi Hyypö vertaa nyt käynnissä olevaa Suomen miesten joukkotapattamista valtiolle suoritettavaan lihanluovutukseen. Lihan luovuttajina tässä tapauksessa häärivät Suomen hallitus herrat, Rydit, Ramsayt, Linkomiehet ja Tannerit. He harjoittavat todellista tukkukauppaa suomalaisten sotilaiden lihalla ja verellä, joka vararikonsa parillaan seisoville saksalaisille "ylösostajille" näyttää olevan niin haluttua tavaraa.

LOMAN ODOTTAJAIN

KOHTALO

Kaarina Lähdeaholle Viitasaa-ren Löytänään kirjoittaa alikersantti Halonen (5 Kpk 2415):

"Ei olis minunkaan lomaani enää ollut täyttä kuukautta. Mutta taitaa olla elämä siinä mallissa, että saa jättää sellaiset lystit pois mielestään".

Kyllä se on nyt siinä mallissa, että jokainen suomalainen sotamies saa jättää pois mielestään ei ainoastaan loman toivon, vaan myöskin elämisen toivon, jos hän ei itse hanki itselleen elämisen oikeutta karkaamalla rintamalta tai antautumalla vangiksi. Hänelle käy niinkuin alikersantti Haloselle, joka tuhansien muiden lomanodottelijain joukossa on mennyt sinne, josta ei enää palata.

"SYDÄMESSÄNI ON NIIN SANOMATON TUSKA"

Kersantti Aatto Vartiainen (5 Kpk 2444) kirjoittaa Irja Vartiainen, Korso, Pajutie:

"Olen niin levoton, etten osaa kirjoittaa. Eihän kohtalo

(Jatkuu 4. siv.)

„APU”

... jonka herra Ribbentrop on tuonut Suomelle.

HÄTÄHUUTOJA kotoa ja rintamalta

(Jatkoa 3. siv.)

voi olla niin julma, että sinulle olisi sattunut jotain. En uskalla ajatella loppuun tuota enkä sitä, miten minun siinä tapauksessa kävisi. Sydämeissäni on niin sanomaton tuska ja hätä puolestasi”.

Kohtalo oli julma kersantti Vartiiselle, sillä hän uskoi sen Suomen hallituksessa istuvien Saksan renkien huomaan, sensijaan että olisi ottanut sen omiin käsiinsä ja pelastanut henkensä Hitlerin ja Mannerheimin lihamyllystä. Hänelläkään ei ollut uskallusta ajatella asioita loppuun asti.

„AAVISTIN JOTAIN TAL- LAISTA”

Alli Nilivaaralle, Rovaniemi, Kauhanen, kirjoittaa sotamies Pekka Nilivaara (1 Kpk 6307):

„Kyllä Alli rakas olemme joutuneet kuumaan paikkaan. Sinulle pitäisi sanoa jotain, mutta en osaa, on niin hermosto kireällä. Koeta käsittää rivien välistä.

Jos tietäisit minun tuskani ja kaikkien täällä olevien, niin sinä tietäisit paljon. Lomalla ollessani olin niin synkkä, sillä aavistin jotain tällaista”.

Britannian ja Amerikan lehdet Punoisen armeijan hyökkäyksestä

„New York Times”: „Saksan edessä seisoo vuoden 1918 haamu”.

„Daily Mail”: „Minskin valtaus on yksi suurimmista sotilaallisista voitoista. Saksan armeija luhistuu”.

„Washington Post”: „Saksa voi kärsiä romahduksen aikaisemmin kuin me olemme odottaneetkaan”.

„World Herald”: „Punaisen armeijan hyökkäys merkitsee Hitlerin lopun alkua”.

„Evening Standart”: „Venäläiset ovat saavuttaneet ylivoiman vihollisesta kaikissa aselajeissa”.

Melbournelainen „Herald”: „Venäläiset ovat suunnanneet iskunsa suoraan Saksan sydämeen. Se tie, jota myöten Napoleon ja Hitler tulivat Vitebskin kautta itään, Moskovaan, on myöskin tie, joka johtaa länteen, Berliiniin”.

„Daily Telegraph”: „Valko-Venäjän taistelut päättävät sen, mikä alettiin Stalingradin luona — anastajien karkoittamisen Venäjältä”.

Suomen viranomaiset levottomia suomalaisten sotilaiden joukkokarkaamisesta Ruotsiin

TUKHOLMASTA saapuu tietoja, että suomalaisten pakolaisten virtaaminen Ruotsiin jatkuu. Saapuu paljon suomalaisia sotilaita, jotka ovat karanneet joukko-osastoistaan.

Sotilaat sopivat keskenään pakenemisesta ja tulevat kokonaisina ryhminä veneillä Ruotsin rannikolle. Niinpä esimerkiksi kesäkuun 28 päivänä saapui Örnköldsvikiin yhdessä veneessä 12 ja Sundsvalliin 10 sotilasta. Angermanlandin rannikolle on tullut veneillä 10 sotilasta.

Tämän johdosta „Vasabladet” kertoo, että Pohjanlahden rannikolla sijaitseville paikkakunnille on ilmaantunut paljon henkilöitä, jotka haluavat mistä hinnasta tahansa ostaa moottoriveneitä päästäkseen pakenemaan Ruotsiin.

Vaasan läänin viranomaiset ovat Suomen sisäasiainministeriön määräyksestä julistaneet kelpaamattomiksi kaikki yksityisille moottoriveneiden omistajille aikaisemmin annetut moottoriveneiden käyttöluvat. Vaasan läänissä on lähes 250 moottoriveneen omistajaa, joita tämä määräys koskee.

Huomattavien amerikkalaisten lausuntoja Suomesta

Yhdysvaltain senaatin ulkoasiain valiokunnan puheenjohtaja, demokraatti Connell (Texasin valtiosta) lausui, että „Suomesta on tullut natsien orjamaainen lakeija ja kansanvaltaisten maiden vihollinen. Se on tehnyt sopimuksen raajan ja petomaisen hirmuvallan kanssa tullakseen meidän viholliseksemme. Diplomaattisten suhteiden katkaiseminen on meidän ainoa johdonmukainen ja luonnollinen kantamme”.

Edustajakamarin ulkoasiain valiokunnan puheenjohtaja, demokraatti Blum (New Yorkin valtiosta) lausui, että Yhdysvallat ovat katkaisseet suhteensa Suomeen, koska „Suomen hallitus on vain saksalaisten valvonnan alla oleva nukkehallitus. Me emme voi sallia mitään, mikä voisi olla haittana meidän voitollemme sodassa”.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Maanantaina
heinäkuun 10 pnä

PUNAINEN ARMEIJA LIETTUASSA

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa:

Kenraali Rokossovskin joukot Valko-Venäjällä valtasivat heinäkuun 8 päivänä Baranovitshin kaupungin, tärkeän rautatiesolmun ja saksalaisten lujasti linnoitetun alueen.

Minskin itäpuolella joukkomme jatkoivat saarrettujen saksalaisten joukkojen tuhoamista. Vangiksi on otettu 15.102 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

Heinäkuun 9 päivänä Baltian rintaman joukot valtasivat Pentsjanin kaupungin Liettuan Neuvostotasavallassa. Maassa jatkuvat katutaistelut.

Neuvostojoukot valtasivat lisäksi Lidan ja Novogrudkin kaupungit. Minskin alueella on otettu vangiksi 30 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

Karjalan rintamalta

Heinäkuun 8 päivänä meidän joukkomme etenivät Petroskoin länsipuolella ja valtasivat yli 30 paikkakuntaa, joukossa Muntuselkä, Kurmoila, Bulja, Veskelys, Prenselskä, Suona, Judinov, Petsu ja Käsänelskä.

Heinäkuun 9 päivänä joukkomme valtasivat Petroskoin länsipuolella yli 20 paikkakuntaa, joukossa Lahti, Prenselskä, Savilahki ja Uusikylä.

ÄIDIN ILO OLI ENNENAIKAINEN

Alikersantti Matti Takalalle (1 Kpk 6449) kirjoitti hänen äitinsä Marjalehden maalta:

„Sanoit, että olet nyt hiukan taempana. Kyllä se on hyviä, kun saat olla kauempana vihollisten taistelutantereilta”.

Hiukan taempana olo ei pelasta alikersantti Takalaa. Hänen äitinsä oli pitänyt olla vielä paljoa kauempana oikeuttaakseen äitinsä

illon, joka osoittautui ennenaikaiseksi. Hän oli ase kädessä vierailulla maalla, hitleriläisen ryöstösodan osanottajana, ja sen mukainen oli hänen kohtalonsa. Tätä kohtaloa ei voi välttää ainakaan Suomen armeijan sotamies eikä upseeri, ellei hän nyt pidä kiirettä poistuakseen kokonaan Neuvostoliitolle kuuluvalta maalta tai antautuakseen vangiksi.

KUINKA LOMALAISIA PETETTIIN

Kesäkuun 13 pnä, siis neljä päivää sen jälkeen kuin Punainen armeija oli ryhtynyt hyökkäykseen Karjalan kannaksella, murtanut Suomen armeijan ensimmäisen puolustuslinjan, valloittanut Terijoen ja Jäppilän sekä yli 80 muuta paikkakuntaa, kirjoitti sotamies Toivo Kompalle (1 Kpk 6373) hänen vaimonsa M. Komppa Kangasniemen Kotosalmeilta:

„On kaikki asiat täällä niin rempallaan, että et usko. Radiossa ilmoittivat, että kaikkien lomalaisten pitää lähteä yksikkönsä. Kuren Aati meni viime yönä 1—2 välillä kirkolle, olivat soittaneet. Eivät kukaan tiedä vielä täällä, että mistä oli kysymys”.

Tämä kirje on kaikkein tavallisimpia niiden kirjeiden joukossa, joita noina päivinä lähetettiin rintamamiehille eri puolilta Suomea. Juuri siksi se onkin niin valaiseva. Se osoittaa, kuinka katalasti harkiten Suomen virkaherrat salasivat kansalta tiedot suurtaistelujen alkamisesta Kannaksella siihen saakka, kunnes pahaa aavistamattomat lomalaiset saatiin haravoiduiksi pois kodeistaan ja sulloituksi vaunuihin rintamalle lähetettäväksi.

Kysymyksessä oli siis tahallinen petos. Helsingin herrat olivat valssivat, että jos lomalaiset olisivat heti saaneet tietää totuuden Kannaksella alkaneista taisteluista, olisivat he suurin joukoin piilottautuneet metsiin ja

(Jatkuu 2. siv.)

KUINKA LOMALAISIA PETETTIIN

(Jatkoa 1. siv.)

muihin turvapaikkoihin välttävään joutumasta lahdattaviksi Hitlerin ja hänen Rytiensä niin sanotun „isänmaan“ puolesta.

Kortesalmella kuunneltiin ahkerasti radiota. Mutta siitä huolimatta, kuten M. Kompan kirjeessä sanotaan, siellä ei vielä kesäkuun 13 p:nä kukaan tietänyt, mistä oli kysymys. Tämä hämmästyttävä tietämättömyys johtuu siitä, että Kortesalmella kuunneltiin vain Suomen radiota, koska ulkomaiden radiolähetysten kuuntelemisesta poliisi- ja propagandavirkamiesten uhkailujen mukaan lähetetään „sellaiseen paikkaan, missä ei mitään radiota kuunnella“, siis ohranan komeroihin. Mutta Suomen radio on saksalaisten palveluksessa. Se piti lomalaisia pimeydessä, kunnes heidät oli saatu ansaan — oman päänsä menolla vielä hetkeksi pitkittämään saksalaisen fascistipidon kuolinkamppailua.

Tämä on vain yksi esimerkki siitä, kuinka hengenvaarallista on Helsingin herrain valhepropagandaan luottaminen. Kuinka moni petoksella rintamalle raahatuista lomalaisista, jotka nyt ovat vainajia tahi kuoleman kynnyksellä, olisikaan pelastanut henkensä, jos olisi kuunnellut Neuvostoliitosta ja sen liittolaismaista tulevaa totuuden ääntä!

Vainajien on myöhäistä katua. Mutta niiden, joiden kohtalon hetki ei vielä ole lyönyt, on vihdoin aika ymmärtää, että se tie, jota Hitlerin suomalaiset rengit heille osoittavat, on varman tuhon, kuoleman tie.

Ainoa pelastuksen tie on viipymätön rintamalta karkaaminen tahi Punaisen armeijan vangiksi antautuminen.

„Amerikan täytyy julistaa sota Suomelle”,

kirjoittavat Amerikan lehdet

Amerikan lehdistö selostaa edelleenkin laajasti Yhdysvaltain ja Suomen välisten suhteiden katkeamista.

Useat lehdet korostavat, että Suomen fascistit ovat jo pitkän aikaa olleet yhteistyössä Hitler-Saksan kanssa. Lehdet pitävät välttämättömänä sitä, että Yhdysvallat julistaisivat sodan Suomelle.

„Post Dispatch“ kirjoittaa, että suomalaisten uuden sopimuksen Saksan kanssa täytyy poistaa kaikkein hentomielisempäinkin „pienen Suomiparan“ puoltajien epäilykset, että Suomi ei muka olisi yhdistyneiden kansakuntain vihollinen. Lehti lausuu, että suomalaiset auttavat hitleriläisiä surmaamaan Yhdysvaltain venäläisiä liittolaisia. On enää otettava vain yksi askel: Amerikan täytyy julistaa sota Suomelle.

Detroitissa ilmestynyt „Free Press“ ja Bostonissa ilmestynyt „Globe“ tervehtivät diplomaattisten suhteiden katkaisemista Suomen kanssa. Suomen hallituksen suostumus natsilaisten neuvonantajien ja sotajoukkojen Suomeen saapumiselle, kirjoittaa „Free Press“, kumoo „olettamuksen Suomen erillisestä sodasta Neuvostoliittoa vastaan“.

„Globe“ korostaa, että sodassa on muodostunut kaksi vastakkaisista leiriä: kansanvalta käy taistelua fascistisia gangstereitä vastaan. „Aivan sodan alusta alkaen“, kirjoittaa lehti, „Suomen hallitus on yrittänyt pelata kummankin leirin kanssa“. Mainiten, että saksalaiset joukot kävivät sotatoimia Leningradia vastaan suomalaisiin tukikohtiin nojaten, lehti lausuu, että Yhdysvaltain ulkoasiainministeriön päätös välien katkaisemisesta Suomeen on täysin oikea.

Ruotsiin karanneet sotilaat ja vänrikki Kiviojan lapselliset uhkailut

Eräs sotavanki 21. prikaatin 1. pataljoonan 3. komppanian jääkärijoukkueesta kertoo:

„Kun tuli tietoon, että suomalaisia sotamiehiä, jotka ovat olleet kotilomalla, on karannut paljon Ruotsiin, keräsi joukkueen johtaja vänrikki Kivioja meidät kaikki yhteen ja teki seuraavan ilmoituksen:

„On tullut tieto, että suomalaisia sotamiehiä on pettänyt isänmaansa karkaamalla lomalla ollessaan Ruotsiin. Minä ilmoitan teille, että ne kaikki tullaan tuomaan takaisin Suomeen ja heti sen jälkeen ammutaan. Minä varoitan teitä sotilaita. Kaikille sotapal-

veluksesta karkaaville tulee sama kohtalo osaksi“.

Vänskin uhkailut eivät tehneet poikiin mitään vaikutusta. Kyllähän se ymmärrettiin, että Ruotsi on puolueeton maa eikä sieltä niin vaan luovuteta rintamakarkureita Suomeen ammuttaviksi. Tuollaisista lapsellisista pelotteluista näkyy vain se, että rintamalta karkamista tapahtuu niin laajassa mitassa, että se panee herrat hermostumaan, mikä vain rohkaisee miehiä karkaamaan rintamalta. Meidänkin pataljoonasta on karannut metsiin monta kymmentä miestä“.

Rintamakarkuruutta joukkoimitassa

Edestä ainoasta pataljoonasta karkasi ainakin 50 miestä yhdellä kertaa

Useat JR 56:sta ja 21. prikaatista viime päivien kuluessa Punaisen armeijan puolelle karanneet sotamiehet ja aliupseerit kertovat yhtäpitävästi kesäkuun 20 päivänä LIISTEPOHJAN seudulla sattuneesta JR 56:n 3. pataljoonan sotamiesten joukkokarkamisesta rintamalta. Kertojain nimiä emme mainitse, mutta heidän kertomuksensa puhuvat kyllin vakuuttavasti itse puolestaan.

JR 56:n 3. PATALJOONAN 9. KOMPPANIAN SOTAMIEHET KERTOO:

Kesäkuun 20 p:nä Punaisen armeijan joukot aloittivat hirvittävästi keskityksen meidän linjojamme vastaan Liistepohjassa, minä lopullisen päätöksen rintamalta karkamisesta. Kaduin siitä, että en ollut karannut aikaisemmin. Kiireissäni hutasin sotilaskampeeni korsun nurkkaan. Metsästä tulin tielle, joka Suomeen. Tiellä näin paljon toisia poikia, jotka olivat karannut linjoilta aseineen. Meitä kerääntyi kaikkiaan noin 50 miestä. Osa painui Suomea kohti, mutta minä erään kaverini kanssa karata Punaisen armeijan puolelle“.

PRIKAATIN 1. PATALJOONAN 3. KOMPPANIAN JÄÄKÄRIJOUKKUEEN SOTAMIEHET KERTOO SAMASTA TAPAUKSISTA:

Meidän joukkue tuotiin Liistepohjasta linjaan kesäkuun 20 p:nä, silmä olleet JR 56:n 3. pataljoonan pojat olivat karanneet ja olivat Suomeen päin. 20 päivän illalla tuotiin takaisin sellaisia, jotka olivat kiinni maantiellä. Kun kiinnisaatuja karkureita ei ollut enää, oli se selvä merkki siitä, että suurin osa karannut onneeseen“.

Kertovat kaikki muutkin sotavangit, jotka ovat olleet kyseisen tapahtuman todistajia. Ne ovat rohkeita uutisia niille, jotka ovat todenteolla päättäneet pelastaa henkensä ja Mannerheimin lihamyllystä. Pirullisimmatkaan lahtarit eivät voi mitään rintamakarkureille, kun töpinäksi pannaan kaasti ja joukolla.

Onneka rokan syö, kehno kaikkensa menettää.

Sotamiehet sanovat omien tiedonannoista

JR 56:n 3. pataljoonan sotamies Arttu Väärä kertoo:

Pojkien keskuudessa oli paljolti tyytymättömyyttä Suomen tiloihin sen vuoksi, kun ei koskaan sanottu omista poista, vaikka niitä on omin päin paljon nähty. Suomen tiedonantajien yleensä propagandaa kun niissä joka päivä leuhvennäisten muka karsittuista menetyksistä ei mainita mitään“.

Sotamarsalkka Rundstedt erotettu virastaan

Hitlerin käskystä on vapautettu virastaan lännessä olevien saksalaisten joukkojen ylikomentaja kenraalisotamarsalkka von Rundstedt. Tämä Hitlerin askele on ymmärrettävä, kun muistaa, että Rundstedtille oli annettu tehtävä estää liittoutuneiden maihinnousu Länsi-Eurooppaan.

Saksalainen kenraali von Mackensen on erotettu Italiassa olevan 14. armeijan komentajan tehtävästä. Mackensenin armeija on kärsinyt tappioita ja on se itse asiassa englantilais-amerikkalaisten joukkojen tuhoama.

Mitä suomalainen upseeri sanoo Punaisen armeijan hyökkäyksestä

„Meidän upseerien keskuudessa herätti ihmettelyä se, kun venäläiset kykenevät niin voimakkaasti hyökkäämään, vaikka meille on niin monta kertaa Saksan taholta vakuutettu, että Venäjä on lyöty sekä maassa että ilmassa niin perusteellisesti, ettei se siitä enää nouse“.

„Vaikka tiedänkin, että sellaisia linnoituksia ei nykyisenä aikana kyetä rakentamaan, jota ei nykyisillä aseilla hirveän ylivoimassa ollessa voida murtaa, niin minulle on suoranainen yllätys, että Punainen armeija on kyennyt Karjalan kannaksella niin nopeasti murskaamaan suomalaisten varustukset ja niin nopeasti etenemään kuin nyt on tapahtunut. Minä, niinkuin toisetkin upseerit olimme siinä vakaumuksessa, että kyllä ne kestävät pitempiaikaisenkin päällyryntäyksen“.

Lentäjä, vänrikki
BIRGER ERIKSSON.

LIITTOUTUNEET OTTANEET YLI 50.000 VANKIA

Normandiassa maihinnousseet liittoutuneiden joukot ovat ottaneet yli 50.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria vangiksi. Vankien joukossa ovat kenraaliluutnantti Schlieben ja kontra-amiraali Haeneke.

PÄIVÄN KUVA

Amerikan Yhdysvaltain nootissa sanotaan Rydin hallitusta „marionetiksi“, mikä suomeksi merkitsee sätkyäijää.

Ranskan kansan aseellinen taistelu

7 kaupunkia vapautettu saksalaisista miehittäjistä

Saonen, Loiren, Iseren, Lot'n sekä Hautes-Pyrénéesin departementteissa ranskalaisten itsenäistävien aseelliset joukot ovat vallanneet kuusi kaupunkia ja karkoittaneet niistä saksalaiset miehittäjät ja heidän lavalliset kätyrinsä. Sissit ovat saartaneet Turnyn kaupungin sekä pakottaneet saksalaisen varuskunnan laskemaan aseensa. Haute-Caronnen departementissa 3.000 aseistettua ranskalaista

itsenäistävää on aiheuttanut saksalaisille joukoille suuria tappioita, lyönyt ne hajalle ja pakottanut kiireesti perääntymään. Sissit saivat näjissä taisteluissa 150 hitleriläistä ja 50 lavallista santarmia vangiksi.

Ranskalaisen vastarintajärjestön jäsenet ovat suorittaneet tuhotekoja, joiden johdosta useita sähköasemia on joutunut epäkuntoon ja korkeajännityslinjoja sekä tärkeitä puhelin- ja sähkölennätinkaapeleita on katkaistu.

Saksalaiset antautuva
vangiksi kokonaisiin
rykmentein

Vankien joukossa
15 kenraalia

Heinäkuun 6 päivänä antautui Punaisen armeijan vangiksi Minskin seudulla 195. saksalainen rykmentti kokonaisuudessaan komentajansa eversti Oldenbergin johdolla. Sellaiset tapaukset, jolloin saksalaisia sotilaita antautuu vangiksi kokonaisiin komppanioiden, pataljoonien ja rykmenttien, eivät ole harvinaisia. Puristettuina pihteihin ja saarrettuina mottiin saksalaiset pitivät parempana antautua neuvostojoukkojen vangiksi kuin varmasti tuhoutua. Yksistään Vitebskin ja Bobruiskin motteja selvitettyä Punainen armeija otti vangiksi 48.000 saksalaista.

Vangiksi on joutunut upseereita ja useita kenraaleita. Heinäkuun 4 päivänä otettiin Bobruiskin luona vangiksi ryhmä saksalaisia upseereita, luvultaan 60 henkeä, niiden joukossa 35. armeijakunnan komentaja kenraali-luutnantti Lützow. Sitä ennen neuvostojoukkojen vangiksi olivat joutuneet saksalaiset kenraalit Michaelis, Konradi, Heine, Hamann, Bamler, Erdmannsdorf, Gollwitzer ja Pitter. Heinäkuun 7—9 päivinä tähän luetteloon lisäntyivät saksalaisten kenraalien Müller-Bülöwin, Trautin, Hofmeisterin, Steinkellerin, Gierin ja Trowitzin nimet.

K kaikki nämä tosiasiat puhuvat siitä, että eivät ainoastaan rivisotilaat, vaan myöskin ylpeät saksalaiset kenraalit alkavat yhä enemmän tulla varmuuteen, että Hitlerin asia on lopullisesti hävitty.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Torstaina
heinäkuun 13 pnä

PUNAISEN ARMEIJAN
HYÖKKÄYS KEHITTYY

saksikymmentä päivää sitten neuvostojoukot seisivat vielä Minskin—Orshan—Mohilevin itäpuolella. Murtaen tämän saksalaisten lujasti linnoitetun puolustusalueen Punainen armeija eteni noin 300 kilometriä ja käy nyt taisteluja Vilnan, Lidan ja Baranovitschin länsipuolella. Punainen armeija on jo neuvosto-Liettuan puolella. Vilnassa käydään taisteluja saarrettujen vihollisjoukkojen perääntymiseksi. Vilnan—Vainanlinnan rautatie on katkaistu.

SI LÄPIMURTO BALTIAN RINTAMALLA

Punaisen Baltian rintaman joukot siirtyivät hyökkäykseen Novosolovskin luoteis- ja länsipuolella, murtivat vihollisen puolustuslinjat ja etenivät kaksi päivää kestäneiden taisteluiden aikana 35 kilometriä. Rintamamurron 150 kilometrin leveydelle. Heinäkuun 13 päivänä neuvostojoukot valtasivat Idritsan kaupungin ja suuren osan solmun sekä yli 1.000 muuta palkkakuntaa.

Miksi päämaja
vaikenee omista
tappioista?

Edessämme on Kannaksen ryhmän esikunnan n.s. Valistus-toimiston (propagandaosaston) laatima ohjekirjanen propagandan harjoittamisesta Suomen armeijan sotilaiden keskuudessa. Kirjasen kansilehdellä varoitetaan: „Vain virkakäyttöä varten. Ei sellaisenaan luettavaksi, vaan aineistoksi puhutteluita, oppitunteja, keskusteluita yms. varten“.

Kirjasessa toistuu moneen kertaan se väite, että sota-aikana kaikki uutiset ovat propagandaa, eikä mikään sotaikäyvä puoli kerro mitään uutisia, jotka eivät olisi propagandaa.

Tämä suomalaisten sotamiesten „valistajille“ ohjeeksi tarkoitettu väite pitää ainakin täysin paikkansa Mannerheimin päämajan virallisiin tiedonantoihin nähden, joiden „reiluutta“ nyt niin kovalla kohinalla mainostetaan. Päämajan tiedonantojen propagandatarkoitus paljastuu kaikkien rärkeimmin niissä mielikuvituksellisissa numeroissa, joita niissä esitetään venäläisten tappioista. Päämajan musteentöhritykset „surmaavat“ joka päivä tuhansia puna-armeijalaisia ja „romuttavat“ kymmeniä hyökkäysvaunuja — mustalla valkoiselle.

Tuollaisella propagandalla koetetaan keinotekoisesti nostaa Suomen armeijan joukkojen alaspainunutta moraaliala ja kotirintaman masentunutta mielialaa.

Sanotaan, että tarkoitus pyhitää välikappaleen. Mutta tässä tapauksessa välikappale on valittu niin tökerösti, että sen täytyy viedä päinvastaiseen tulokseen kuin on tarkoitettu. Keneltäkään ei voi jäädä huomaamatta, että kysymyksessä on hyvin ly-

(Jatkuu 2. siv.)

Miksi päämaja vaikennee...

(Jatkoa 1. siv.)

hytnäköinen valhepropaganda, kuten seuraavista seikoista näkyy:

Ensiksi. Mannerheimin päämaja ei ole pätevä puhumaan Punaisen armeijan mieshukasta. Se ei yksinkertaisesti tiedä siitä mitään, sillä Punainen armeija etenee kaikkialla, joten Mannerheimin päämajan miehillä ei ole minkäänlaista tilaisuutta sen menetysten laskemiseen. On siis selvää, että Mannerheimin päämajan tiedot Punaisen armeijan menetyksistä ovat joko tuulesta temmattuja tai sormista imettyjä.

Toiseksi. Samalla kun Mannerheimin päämaja lavertelee asioista, joista se ei ole pätevä sanomaan yhtään mitään, vaikennee se kuin muuri omista tappioista, joista sen pitäisi olla hyvinkin selvillä. Suomen armeija on Kannaksella, Syväriltä ja Petroskoin suunnalta peräntydessään jättänyt murrettuihin asemiinsa tuhansia ruumiita ja haavoittuneita, suuret määrät sen sotilaita on karannut metsiin. Tästä syystä ei päämaja voi tietää tarkkaa suhdetta kaatuneiden, haavoittuneiden ja sotavangiksi joutuneiden suomalaisten sotilaiden välillä. Mutta sen täytyy ainakin tietää, kuinka paljon miehiä se on menettänyt. Mutta tästäpä ei puhutakaan.

Päämajan vaikeneminen juuri tästä asiasta on herättänyt yleistä huomiota suomalaisten sotamiesten keskuudessa. He pitävät Mannerheimin päämajan tiedonantoja propagandana juuri siitä syystä, että niissä ei puhuta mitään omista tappioista.

Tunnettua on, että Neuvostoliitto ja sen liittolaiset aika ajoin julkaisevat tarkkoja numerotietoja myöskin omista menetyksistään. Tiedot omista menetyksistä salataan ainoastaan Saksassa ja sen vasallimaissa. Saksan fascistit ja heidän reikinsä

eivät uskalla ilmoittaa, kuinka paljon miehiä he ovat tappaneet hävityssä rosvosodassaan. Fascistiset sotarikolliset tietävät, että heidän omien armeijainensa sotilaiden veri huutaa heille kostoa maasta.

Kolmanneksi. Mitä suurempia numeroita Mannerheimin päämaja esittää vastustajan tappioista, sitä levottomampana kysyy kansa: Entä Suomen armeijan omat tappiot? Eivätkö ne ole ainakin yhtä suuret? Eihän Suomen armeijan mieshukka voi missään tapauksessa olla pienempi kuin Punaisen armeijan siitä yksinkertaisesta syystä, että Punaisen armeijan aseet ovat osottautuneet paljoa tehokkaammiksi ja paremmiksi kuin Suomen armeijan, sen sotataito ylivoimaiseksi. Näin ollen Mannerheimin päämajan keksimät hirmunumerot Punaisen armeijan tappioista kääntyvätkin sitä itseään vastaan. Pilikka sattuu omaan nilkkaan.

Ei mikään tee masentavampaa vaikutusta Suomen väestöön kuin tiedot siitä, että suurtaistelut ovat käynnissä, sillä se merkitsee tuhansien ja kymmenien tuhansien Suomen miesten menoa sinne, mistä ei palata. Tämä todettiin jo syksyllä 1941, kun Suomen armeija vielä hyökkäsi. Nyt, kun sota on hävitty, kun vastarinnan toivottomuus ja verenvuodatuksen hyödyttömyys on päivänselvä, on kansan levottomuus ja häätä monin kerroin suurempi.

Se pakottaa kansan vaatimaan tiliä Suomen hallituksessa istuvilta Saksan kätyreiltä, jotka ovat syyllisiä hyödyttömään verenvuodatuksen. Se pakottaa myöskin suomalaiset sotamiehet ja upseerit etsimään henkensä pelastusta niistä ainoista keinoista, joista se on saatavissa, nimittäin rintamalta karkaamisesta ja sotavangiksi antautumisesta.

MAIHINNOUSURINTAMALTA

Liittoutuneet ilmoittavat vallanneensa Caenin.

KARJALAN RINTAMALTA

Neuvostojoukot vallanneet Pitkänrannan ja Suojärven

Vallattuaan Pitkänrannan ja Suojärven aseman neuvostojoukot jatkoivat heinäkuun 12 pöhyökkäystään ja valtasivat 30 paikkakuntaa, joiden kossa Porajärvi, Pääväjärvi, Kostamu, Jehkilä, Leppäniemi, Kuikkaniemi ja Kaipaan, sekä Kaipaan Hallaselän asemat. Lasten koulukokouksissa pidettiin vihollisesta Luokulan ja Mantsin saaret.

Savukosken murhajuttu on propagandaa

Kaikki Suomen lehdet syöttävät nyt kilvan yleisölle pöyryttävää mörköjuttua siitä, kuinka muka Savukoskella venäläisen partio on surmannut 11 viilihenkilöä.

Koko juttu haikahtaa provokaatiolle. Kuvaava on, että propagandahuijarit ovat valinneet tämän "murhenäytelmänsä" tapalupa- ja etäisen erämaakylän. Tämä seikka helpottaa provokaattorien "työtä", olkoonpa sitten kysymyksessä kokonaan tunlesta temmattu juttu levittämisen tahi todellinen murha, jossa on raivattu pois rytiläishallitukselle epämieluisia henkilöitä ja sitten selitetään tihuty salaperäisten "venäläisten partiosaanien" syyksi.

Tällä kömpelösti keksityllä jutulla Suomen propaganda pyrkii kääntämään kansalaisten huomion pois siitä todellisesta Suomen miesten joukkoteurastuksesta, joka nyt on käynnissä Kannaksella ja muualla saksalaisten tyrien tahdosta. Kansan suuttamus Rytelä, Tannereita ja muuta sodan pitkittäjiä vastaan tullaan dotaan suunnata — erämaahan. Turhaa rimpuilua!

Sotakarkurit kertovat

KARKUREIDEN LUKUMAARA NOUSEE TUHANSIIN

15. erillisen rajavartiopataljoonan 1. komppanian sotamies K. kertoo:

Kun Suurmäeltä saatiin lupa tulla, oli tällöin meidän komppaniassa asemassa noin 20 miestä. Taistelun aikana oli komppanian 60 sotamiestä piilometsässä ja vasta sitten, kun vihollisen määräsä tuli, he lähtivät takaisin komppaniaan. Ennen Hiekko ihmetteli, ettei hänelle nyt näin paljon karkureita kerääntynyt.

Kannakselaiset pojat kertovat, että siellä on tuhansia karkulaisia. Aunuksen kannaksella sanotaan sotakarkureita olevan monituhatta. Sotamiehet sanovat, että kun hallitusherrat eivät ole saaneet rauhaa, niin Suomi joutuu sodan jalkoihin.

KARKAAMINEN ON NYT

HELPPOA

JR 2:n 3. pataljoonan esikuntakomppanian sotamies J. kertoo:

Meidän pataljoona sijaitsi metsä- ja karkureiden alussa Pirkenitsissa metsä- ja karkureiden oikealla puolella. Tästä on karannut paljon sotamiehiä Suomeen. Karkkaaminen on nyt helppoa, kun joukot ovat karkureilla, mihin hän on mennyt. Jos sotapoliisi kysyy karkureita, mihin hän on mennyt, niin sotamies tavallisesti vastaa tavoittavansa Suomeen menossa olevaa joukko-osastoihin syömään ja karkureita. Karkurit poikkeavat sitten taas matkaansa. Karkureita ei ilmianna karkureita, jokaisella on sama mieli. Karkureita on paljon kaatunut. Uudet upseerit eivät tunne

omia miehiäänkään ja karkuri voi jatkaa matkaansa rauhassa. Lomalta tulleet kertovat, että Suomen maanteillä on siksi paljon liikettä, että siellä ei keritä autoja tarkastamaan. Näin ollen karkureilla on vapaa pääsy Suomeen.

EI KENENKÄÄN HERMOT KESTÄ HEHTAARIPYSSYN PAUKETTA

Saman rykmentin 9. komppanian sotamies kertoo:

"Meldän pataljoonasta on viime kahakoissa kaatunut ja haavoittunut ainakin puolet. Ei kenenkään hermot kestä hehtaari-
pyssyn pauketta, sillä kun se antaa keskityksen, niin jäljelle ei jää yhtään elävää sielua".

"LÄHDIMME PAINELEMAAN METSÄÄN"

15. prikaatin 2. pataljoonan esikuntakomppanian sotamies S. kertoo:

"Suurmäen lähellä meidän komppania yhdessä 8. komppanian kanssa joutui mottiin. Minä luulen, että komppania tuhoutui kokonaan. Minä jouduin erilleen komppaniasta mäen toiselle puolen, jossa eräs upseeri määräsi minut porukkaansa antamaan vastaiskua. Kuljin hiljaa tämän porukan häntäpäässä. Sitten lähdimme useitten kavereitten kanssa painelemaan metsään. Metsästä mentiin päivälliselle töpinään. Täällä tapasin siskoni miehen, joka kertoi myöskin karanneensa Viteleestä. Hän oli ollut karkureisulla Salmissa, jossa kertoi olevan hyvin paljon sotakarkureita".

HERMOSTUNUT KENRAALI RUOSKII UPSEEREITAAN

15. prikaatin 1. pataljoonan 3. komppanian sotamies V. kertoo:

"Komppanian päällikkö Niemelä kertoi, että armeijakunnan komentaja Blick oli antanut määräyksen karkulaisten ampuamisesta. Minä näin tapauksen, kun pataljoonan komentaja kapteeni Kujari tuli juosten Viteleen luona olevien karkulaisten luo ja ampuen kaksi kertaa ilmaan, hätyytti meitä lähtemään etulinjoille. Mutta Kujarin uhkaukset eivät vaikuttaneet mitään, miehet eivät lähteneet mihinkään, vaan liittyivät sakkiin vasta sitten, kun joukot peräntyivät.

Kuulin, että Rajakonnussa 2. pataljoona kieltäytyi vastaiskusta. Kun pataljoonan komentaja majuri Salonen ei saanut miehiä liikkeelle, niin armeijakunnan komentaja kenraalimajuri Blick löi useamman kerran Salosta piiskalla. Sinä yönä Salonen hävisi, hänen sanotaan kaatuneen. Meidän pataljoonasta kaatui ja haavoittui hyökkäyksen aikana noin 40 prosenttia".

ANTAUDUIMME PORUKALLA VANGIKSI

Saman pataljoonan sotamies K. kertoo:

Vähän matkaa Murtojärveltä minä sotamies V:n kanssa erosin sakista ja lähdimme karkuun. Me tapasimme metsässä 16 muuta karkulaista. Päätettiin siirtyä Neuvostoliiton puolelle. Kun näimme puna-armeijalaisia, niin nostimme kätemme ylös ja antauduimme vangiksi.

Suomalaisia sotavankeja Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

Suomalainen mieskuoro harjoittelemassa uusia lauluja.

Vangiksi joutuneiden saksalaisten kenraalien luettelo kasvaa

Neuvostojoukkojen musertavien iskujen alla Valko-Venäjällä vangiksi antautuu kokonaisia saksalaisia pataljoonia ja rykmenttejä upseereineen, ja myöskin saksalaisia kenraaleja.

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa, että heinäkuun 10 päivänä antautuivat vangiksi 12. armeijakunnan komentaja ja 4. saksalaisen armeijan komentajan tehtäviä täyttävä kenraaliluutnantti Müller sekä 260.

saksalaisen jalkaväkidivisioonan komentaja kenraalimajuri Klammt esikuntineen. Heinäkuun 11 päivänä antautui 27. saksalaisen armeijakunnan komentaja jalkaväen kenraali Völckers esikuntineen. Näin ollen 19 päivää kestäneiden taisteluiden aikana Valko-Venäjällä Punaisen armeijan vangiksi on joutunut 19 saksalaista kenraalia.

SOTAVANKEUS ON PELASTUS

Neuvostoliiton hallitus noudattaa tarkoin kaikkia kansainvälisiä sääntöjä sotavankiehin nähden. Kaikki sotavangit majoitetaan leudossa ilmastossa sijaitseville leireille. He saavat kolme kertaa päivässä keittoruokaa, vähintään 600 gr. leipää, vihanneksia, perunoita, rasvaa, lihaa, kalaa, sokeria, teetä ja tupakkaa sekä pätevän lääkärinhoidon.

Etuoikeutetussa asemassa ovat ne Suomen armeijan sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. He saavat erikoisen henkilötodistuksen, jonka perusteella heille myönnetään Punaisen armeijan päällystön säätämät seuraavat etuisuudet:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat erittäin suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikeus ammattityön valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämässä omalsilleen Suomeen.
5. Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan päätyttyä.

Lurjus esiintyy „vakaumuksellisena kommunistina”

Surullisen kuuluisa Jahvetti piti t.h. 8 p:nä tavannuksien häväistyspuheensa Neuvostoliiton oloista. Se oli se sama levy, jota Jahvetti on pyörittänyt aina ennenkin.

Uutta oli se, että Jahvetti ei tällä kertaa esiintynyt Jahvettina, vaan „vanhana punakaartilaisena”, jolta muka saamaansa kirjettä hän oli lukevinaan. Jahvetti mainosti itseään milloin „vanhaksi punakaartilaiseksi”, milloin „rehelliseksi vasemmistotyölaiseksi”, milloin taas „vakaumukselliseksi kommunistiksi” ja „Leninin kansallisuuspolitiikan kannattajaksi”, — ja haukkui Neuvostoliittoa, kuten Jahvetin virkaan ja arvoon sopii.

Äärimmäinen hätä näyttää olevan käsissä natsi-Suomen propagandalurjuksilla, koska heidän täytyy koettaa verhoitua „rehellisiksi vasemmistotyöläisiksi”, „vakaumuksellisiksi kommunisteiksi” ja maiksi kunnan ihmiksi, jotta heidän puheensa otettaisiin vakavalta kannalta.

Jahvetti on omasta mielestään mestari propagandahuiputuksen alalla. Mutta tällä viimeisellä silmäkääntökonsertillaan hän ainakin löi nyrkinsä saveen. Kylähän sen kaikki tietävät, että Suomen radiossa saavat pitää propagandapuheita ainoastaan Saksaan fascisteille nahkansa myyneet heitit, mutta eivät suinkaan „rehelliset vasemmistotyöläiset”, puhumattakaan „vakaumuksellisista kommunisteista”.

Jahvetin ja hänen virkaveljensä on turha vaiva yrittääkään näyttellä kunnan ihmisten osaa. Ei siitä mitään tule. Noiden karvajalkojen ei kuitenkaan onnistu piilottaa sitä ohran pukinsorkkaa, joka heidän verhojensa alta niin inhoittavana pistää esille.

Taavetti Tietäväinen.

PAKINA

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Sunnuntaina
heinäkuun 16 p:nä

NAINEN ARMEIJA ETENEE VALKO-VENÄJÄLLÄ JA BALTIAN MAISSA

ja vapautettu. — Saarrettu saksalainen varuskunta tuhottu.

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTO ILMOITTAA:

Valko-Venäjän 3:n rintaman joukot ovat heinäkuun 13 päivään saakka suorittaneet loppuun Vilnaan saarretun saksalaisen varuskunnan tuhoamisen ja siten vapauttaneet Liettuan Neuvostotasavallan kaupungin fascistisista anastajista. Vihollinen on menettänyt Vilnan kaatuneina yli 8.000 sotamiestä ja upseeria. Meidän joukot ovat ottaneet Vilnassa vangiksi yli 5.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Sotasaaliiksi on otettu 156 tykkiä, 68 hyökkäys- ja moottoroitua tykkiä sekä 1.500 autoa.

Saksallat Rokossovskin joukot menivät heinäkuun 14 päivänä ja Pripjat jokien yli Dnieprin jokilaivaston tukemana ja valloittivat rynnäköillä Pinskin kaupungin Valko-Venäjällä.

Kenraaliversti Zaharovin joukot valtasivat heinäkuun 14 päivään saakka Volkovyskin kaupungin ja suuren rautatiesolmun Valko-Venäjällä. Joukkojemme vangiksi antautui 45. saksalaisen jalkaväkidivisioonan komentaja kenraalimajuri Engel.

Punaisen armeijan joukot valtasivat heinäkuun 15 päivään saakka Vilnan kaupungin ja rautatieaseman sekä yli 70 muuta paikkakuntaa Liettuan Neuvostotasavallassa. Neuvostojoukot ovat tulleet Vilnaan joelle Alitusin etelä- ja pohjoispuolella 120 kilometrin päähän ja mentyään useissa kohdin joen yli vallanneet sillanrakennuksia sen länsirannalla.

KARJALAN RINTAMALTA

KARJAN PUNAISEN ARMEIJAN KÄSISSÄ

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTO ILMOITTAA:

Heinäkuun 13 päivänä joukkomme valtasivat Kontupohjan pohjoispuolella Karjalais-Suomalaisen Neuvostotasavallan piirikunnan Suojärven sekä yli 20 muuta paikkakuntaa, joukkoja Ahvenselkä, Riuttavaara, Naistenjärvi, Lahtiselkä ja Karatjärvi sekä Paperon asema. Suojärven taisteluissa suomalaiset kärsivät suuria menetyksiä. Yksi ainoa Punaisen armeijan joukkoyksikkö tuhosi 700 saksalaista sotamiestä ja upseeria, valtasi tykistöpatterin ja suuren sotamateriaalikuormaston. Toisella loholla neuvostojoukot saartoivat ja tuhosivat pataljoonan suomalaista jalkaväkeä.

Sotakarkuruus joukkoliikkeenä

Kaikilta Suomen armeijan rintamaloikoilta saapuu nyt tulvimalla tietoja, joista käy ilmi, että sotakarkuruus on muuttumassa suomalaisten „korpisoturien” joukkoliikkeeksi.

Muuten ei voi ollakaan. Ovathan viimeaikaiset tapahtumat selvemmin kuin mitkään sanat kirkastaneet suomalaisille sotilaille sen aapistotuuden, että heillä ei kerta kaikkiaan ole muuta mahdollisuutta henkensä säilyttämiseen kuin rintamalta karkaaminen tai sotavangiksi antautuminen. Onhan Suomen armeija saanut jo omakohtaista kokemusta siitä, mitä Punaisen armeijan hyökkäys merkitsee. Se selvä kieli, jota neuvostojoukkojen aseet ovat viime aikoina puhuneet Karjalan kannaksella, Syvärillä, Laatokan pohjoispuolella ja muualla, saa yhä laajemmaksi joukot Suomen armeijan sotilaita täydellisesti vakuuttamaan vastarinnan hyödyttömyydestä, enemmän verenvuodatuksen tolkkuttomuudesta.

Toiselta puolen Suomen hallitusherrojen Saksan natsseille antamat lupaukset avaavat suomalaisten sotamiesten silmät näkemään, että heidät on myyty ja kavallettu.

„Suomen itsestään selvä velvollisuus on laskea aseensa vastasta sitten, kun siitä on olemassa yhteisymmärrys Saksan kanssa. Luonnostaan näet lankeaa, ettemme samalla aikaa, kun otam-

(Jatkuu 2. siv.)

Sotakarkuruus ...

(Jatkoa 1. siv.)

me vastaan Saksan apua, voi hautoa taistelun lopettamiseen tähtääviä aikomuksia".

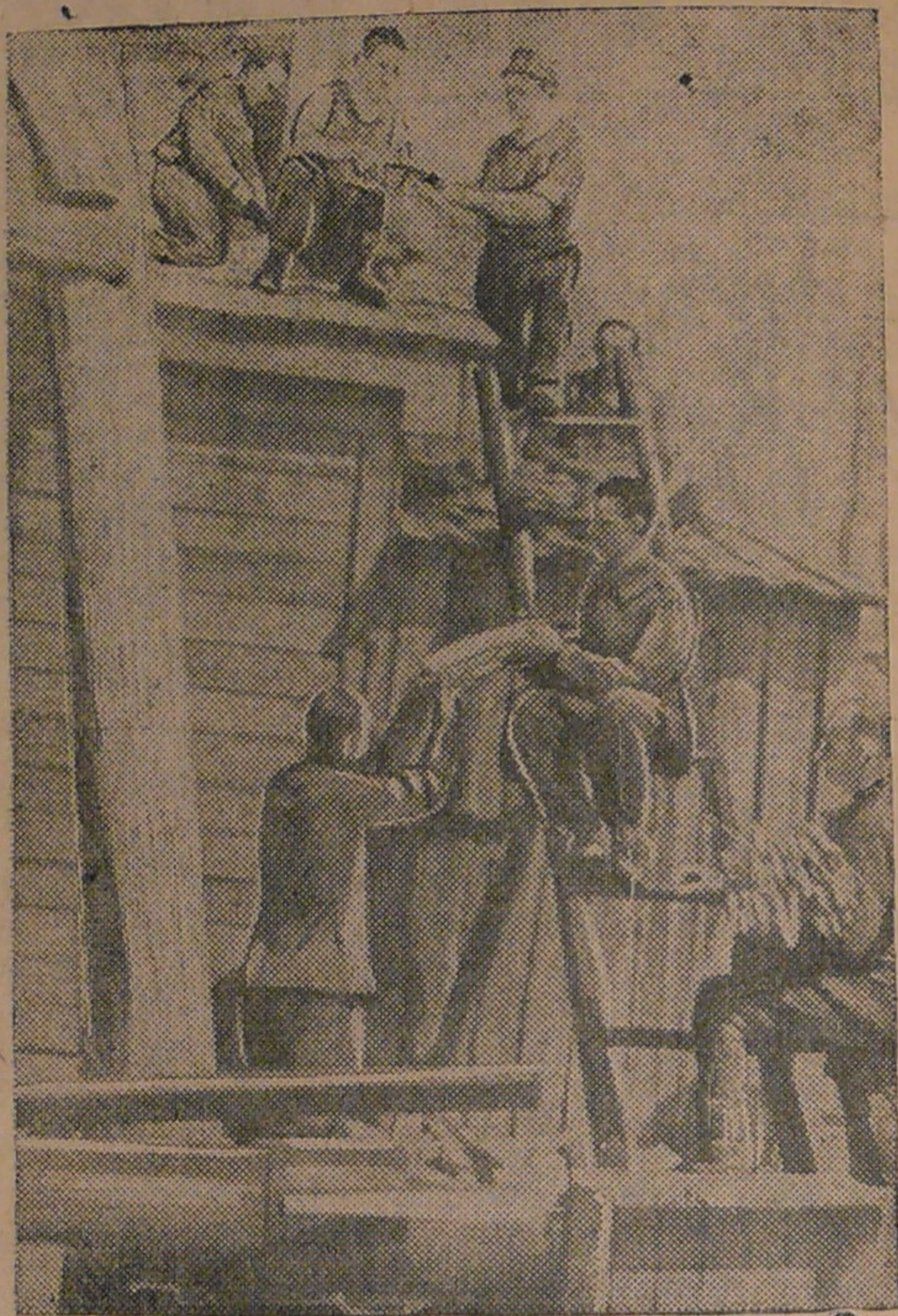
Näin kuuluivat pääministeri Linkomiehen sanat t.k. 2 p:nä, kohtalokkaan Ribbentrop-sopimuksen solmimisen jälkeen. Se on kamalan selvää puhetta, josta „luonnostaan lankeaa“, että Ryti, Linkomies, Ramsay ja Tanner ovat antaneet Saksan natsseille avoimen valtakirjan suomalaisten sotilaiden lahtauttamiseen viimeistä miestä myöten. Saksalaiset eivät tyydy vähempään, sillä heillä on hätä, mistä voitokkaan Punaisen armeijan läheneminen Saksan rajoja sekä Saksan armeijain peräntyminen kaikkialla, idässä, lännessä ja etelässä on kaunopuheisena todistuksena.

Kaikki nämä seikat pakottavat suomalaiset sotilaat käsittämään, että heillä ei ole pienintäkään mahdollisuutta henkensä säilyttämiseen, jos pysyvät Mannerheimin armeijassa. Tämä tietoisuus on johtanut siihen joukkomittaiseen sotakarkuruuteen, josta jatkuvasti esittämie karkureiden omia kuvauksia.

Useimmissa tapauksissa on rintamalta karkaaminen tapahtunut seuraavasti: Punaisen armeijan tykistökeskityksen ja hyökkäyksen alkaessa yksityiset sotilaat, ryhmät ja kokonaiset joukkoyksiköt painuvat metsään, „eksyvät“ sinne ja jatkavat matkaansa joko Suomea kohti tai jäävät odottamaan Punaisen armeijan tuloa antautuakseen vangiksi. Toiset „häipyvät“ marssitaukojen aikana, partioista j.n.e.

Tällä tavoin henkensä pelastaneiden Suomen armeijan sotamiesten lukumäärä nousee jo useihin tuhansiin. Tämä on hyvin rohkaiseva esimerkki kaikille niille, jotka vielä epäroivät ja arkailevat, antavat kaikenmoisten „viskaalien“ typerien uhkailujen ja petollisten suostuttelujen vaikuttaa itseensä — oman päänsä menoksi. Kaikenkarvaiset „viskaalit“, sotapoliisit, vieläpä Saksasta tuotu sotaväkikin, jota Suomen kotirintamalla pil-

OMALAISIA SOTAVANGEJA NEUVOSTOLIITTOSSA

Leiri N:o 158. Uusia asuinhuoneita rakennetaan.

katken nimitetään „pelastusarmeijaksi“, ovat täysin voimattomia kamppailemaan joukkoluontoista sotakarkuruutta vastaan. Toinen rohkaiseva seikka on vallitseva kesäaika, joka pohjolan laajoissa metsissä, kalarikkaiden järvien ja jokien rantamilla tarjoaa erinomaisia piilopaikkoja ja siedettävät toimeentulon mahdollisuudet karkureille. Ja kolmas on se, että Hitler-Saksan romahdus ja sen mukana tai jo sitä ennen väistämättömäksi käyvä Mannerheimin armeijan lopullinen tappio on jo aivan lähellä. Sitä ei tarvitse kauan odottaa.

Pelko pois, „korpisoturit!“ Karatkaa rohkeasti metsiin kokonaisiin komppanioin, pataljoonin ja rykmentein! Ne, jotka tahtovat saada ehdottoman varmat takeet henkensä säilymisestä myrskyjen yli, antautukoot Punaisen armeijan sotavangeiksi.

LUULOJEN UHRI

Emäntä Aina Heinilälle Ulvilan Kaasmärkkuun kirjoitti sotamies Oiva Heinilä (5 Kp 2520) kuluneen kesäkuun 20 p:nä

„Terveiset täältä Syväriltä. Kyllä se täällä menettelee. Tämä on toista kuin Kannaksella. Täällä ei venäläinen höntyile. Hyvä paikka tämä on, kun on leveä joki edessä“.

Sotamies Heinilä ei vielä ehtinyt lähettää kirjettään, kun venäläiset olivat jo menneet leveälle Syvärin yli ja sivuuttaneet sotamies Heinilän „hyvän paikan“. Vielä eloonjääneiden suomalaisten sotilaiden on jo korkea aika luopua sellaisista lapsellisista luuloista, että Punainen armeija pääse minkä joen tai muun esteen yli tahansa. Nuo luulot saavat itse kukin maksaa yhtä kalliisti kuin sotamies Heinilä ja tuhannet hänen kohtalotoverinsa.

kuinka sotakarkurit pelastavat henkensä

Otteita sotavankien lausunnoista

Vangiksi antautuminen on nyt helppoa“

21. prikaatin sotamies, suojeluskuntalainen Ristimäki, joka ei halunnut tappattaa itseään, vaan 35 Maaselän ryhmän sotilaan mukana antautui vapaaehtoisesti Punaisen armeijan vangiksi, sanoo:

Nyt, kun suomalaiset yksiköt häntyvät kiireesti, on Punaisen armeijan vangiksi antautuminen monin kerroin helpompaa asemasodan aikana, jolloin jokaisen piti pujotella piikkitesteiden läpi ja miinakenttien yli. Nyt voi helposti „ekä“ marssitauon aikana tai parasta, piilottautua metsään ja odottaa Punaisen armeijan tuloa, jolloin minä kavereineni tein“.

Nostimme kädet ylös“

5. divisioonaan kuuluvan 15. erillisen pataljoonan alikersantti Erkki Laakso, sotamiehet Mauno Leppäjoki, Unto Huoponen, Eero Pelkonen, Eino Suominen, Veikko Ahokas ja muut kertovat:

Kun kuulimme, että Suomen armeijan linjat oli murrettu Kannaksella ja Syvärillä, oli meille heti selvää, että me emme voi pitää puoliamme missään rintamallaan. Silloin ymmärsimme, kuinka arvokas neuvo oli annettu Punaisen armeijan puolelta tulleissa lentotiedoksissa, joissa meitä oli kehoitettu joko karkaamaan rintamalta antautumaan vangiksi. Venäläisten hyökkäys alkoi äkkiä ja niin voimakkaalla voimalla, että me käsitimme vastarinnan turhaksi. Me antautuimme vangiksi, ja siten käsitimme henkem-

me olevan parhaiten turvassa. Heti, kun puna-armeijalaiset tulivat lähelle, nostimme kätemme ylös, vaikka meillä oli ladatut konepistoolit ja muut aseet“.

„Sota on meidän kohdaltamme päättynyt“

Vänrikki V. Groundstroemin johdolla sotavangeiksi antautuneet KTR 7:n ja 15. prikaatin pojat, alikersantti Aarne Asén, korpraalit J. Puolanne, N. Tuomi, Artturi Päiväranta, sotamiehet Viktor Jeronen, O. Uusivirta, S. Ipatti, Armas Hämäläinen, Unto Lehtiö, Vilho Alkuvaara, Lauri Eskolin ja muut kirjoittavat:

„Tulimme siihen johtopäätökseen, että sodan jatkaminen on turhaa. Ainoa pelastumisen mahdollisuus on rintamalta karkaaminen ja sotavangiksi antautuminen. Vangiksi antautuminen ei ole häpeä, se on järkevä teko. Me teimme niin, ja nyt on sota meidän kohdaltamme päättynyt“.

„Jos olet mies, niin nyt painutaan“

Eräs JR 56 3. pataljoonan 9. komppanian sotamies, joka toistaiseksi ei halua nimeään julkisuuteen, kertoo metsään karkaamisestaan ja Punaisen armeijan puolelle tulostaan seuraavaa:

„Kesäkuun 20 p:nä Punaisen armeijan hyökätessä Liistepohjasta karkasi meidän pataljoonasta noin 50 miestä, minä samassa joukossa. Matkasimme kohti Suomea, mutta tiellä kohtasimme komppanian vääpelin, joka kiiruhti tiedoittamaan asioista suuremmille viskaaleille. Pian il-

mestyikin yksi luutnantti ja kaksi vääpeliä muutamien sotamiesten kanssa meitä pidättämään. Paikalle tuotiin auto, johon meidät piti lastattaman ja tuotaman takaisin linjaan. Muutamia arempia poikia suostui heti nousemaan autoon, mutta useimmat alkoivat hiipiä metsään. Vieressäni oli sotamies. Hän sanoi minulle: „Jos olet mies, niin nyt painutaan metsään, linjaan minä en ainakaan enää palaa“. Minä suostuin heti. Painuimme eräseen suosaareen, johon laitoimme koivuntuohista majan itsellemme ja loikoilimme siinä muutamian päivän. Kun saimme selville, että suomalaiset joukot ovat siirtyneet jo taaemmaksi, niin lähdimme liikkeelle etsimään Punaisen armeijan joukkoja, jotka löysimmeekin.

Nyt olemme iloisia siitä, että henkemme on säilynyt“.

„Minua ei itsemurha-ajatus miellyttänyt“

21. prikaatin järeän tykistöpatterin sotamies Lehtinen sanoi:

„Nyt se on nähty, että Punaisen armeijan hyökkäystä kannattaa vastustaa vain niiden, joita miellyttää itsemurha-ajatus. Minua se ei miellyttä. Sen vuoksi karkasin metsään ja siitä tietä Punaisen armeijan sotavankueen. Kauppojeni en kadu“.

SOTAVANKIEN NIMIÄ

EI JULKAISTA
ILMAN HEIDÄN
SUOSTUMUSTAAN

Saksalaisia kenraaleita Punaisen armeijan sotavankeina

Vitebskin motissa vangiksi antautunut 53. saksalaisen armeijakunnan komentaja jalkaväen kenraali Gollwitzer ja hänen esikuntapäällikkönsä eversti Schmidt keskustelevat niiden Punaisen armeijan upseereitten kanssa, joille he antautuivat vangeiksi.

Pajarin typerät, uhkailut eivät peloita sotakarkureita

Karjalan kannaksella hajallelyödyn 3. divisioonan komentaja, kenraalimajuri A. O. Pajari, josta hänen sotamiehensä sanovat, että „se on hirtettävä mies“, antoi kesäkuun 22 p:nä salaisen päiväkäskyn, jossa hän myönsi sotakarkuruuden hänen divisioonastaan saaneen joukkoluonteeseen. Päiväkäskyssä sanotaan:

„Divisioonan joukoissa taistelutilanteiden aikana sattuneiden lukuisien pakenemis- ja karkaamistapausten johdosta käsken, että jokaisen alaiseni on tästä alkaen säilytettävä taisteluasemansa ja seurattava johtajaansa ja hänen käskyjään viimeiseen saakka.

Jokaisen, joka tämän käskyn vastaisesti menettelee, tulen saattamaan joko pika- tai kenttäoikeuteen vastaamaan rikoksestaan, josta sotaväen rikoslain 98 §:n mukaan saattaa seurata jopa kuolemanrangaistuksen. Kuolemantuomiot tulen viipymättä panettamaan täytäntöön“.

Seuraavana päivänä, 23 kesäkuuta, Pajari antoi samasta asiasta uuden päiväkäskyn, josta näkyy, että hänen tappamisuhkauksensa olivat kaikuneet kuuroille korville. Uudessa päiväkäskyssään Pajari lupasi jo „armahtaa“ ne sotakarkurit, jotka vapaaehtoisesti palaavat joukkoihinsa, ja uhkasi kuolemanrangaistuksella ainoastaan „kaukana rintaman takana pidätettyjä ja yksikköihinsä palautettuja“.

Kun Pajarin tapainen verikoira katsoo asiakseen suostutella sotakarkureita, on se samanlainen voimattomuuden ilmaus kuin hänen harhaanosuneet typerät uhkailunsa. Se antaa vain lisää rohkeutta entisille ja tuleville sotakarkureille.

Ymmärtäähän sen jokainen, että sotahullun lahtarin Pajarin ja hänen laistensa porukassa pysyminen merkitsee varmaa hengen menoa, kun taas sotakarkuri säilyttää henkensä, varsinkin, jos hän karkutieltään antautuu Punaisen armeijan vangiksi.

Elämä on kenraalillekin rakas

20 saksalaista kenraalia nostaa „räpylät pystyyn“

Saksalaisten kenraalien antautuminen Punaisen armeijan sotavangeiksi on tullut tavallaan „muotiin“. Kolme viikkoa kestäneen hyökkäyksen aikana Valko-Venäjän ja Baltian rintamalla on antautunut 20 kenraalia. Se on likipitään kenraali ja päivä. Tämä alkaa jo läheltä Stalingradin mittoja, missä sotamarsalkka Paulus ja kolmisenkymmentä muuta kenraalia nosti „räpylät pystyyn“. Mutta Stalingradin kaliperia se alkaa olla saksalaisten selkäsaunakin.

Adolf Hitler käskää sotilaitaan, ja ennenkaikkea kenraaleitaan, tappamaan mieluummin itsensä kuin antautumaan vangiksi. Mutta saksalaisilla kenraaleilla ei näy olevan härjäänsä halua omalta kohdaltaan noudattaa fyrrerinsä typerää käskyä. Elämä se on kenraalillekin kaikkein kalleinta.

Mutta tämä ei ole suinkaan ainoa selitys noin joukkoluontoiseen kenraalien antautumiseen. Toinen syy on se, että saksalaiset kenraalit ovat menettäneet uskonsa Hitlerin voittoon, he läkevät fascistisen hirmuvallan lopun lähenevän. Eräs puolueeton havainnoitsija on hyvin sattuvasti todennut, että Hitlerin armeijassa on kahdenlaisia kenraaleita:

1. Sellaisia, jotka ovat menettäneet uskonsa Saksan voittoon ja tekevät siitä itselleen johtopäätöksen antautumalla voittajajoukkojen vangeiksi ja

2. sellaisia, jotka niinkään ovat menettäneet uskonsa Saksan voittoon, mutta eivät kykene tekemään siitä mitään johtopäätöksiä.

Tähän viimeainittuun luokkaan kuuluvat nähtävästi myöskin Mannerheim ja muut Hitlerin suomalaiset kenraalit, jotka pyrkivät mahdollisimman tulkittomasti lahtauttamaan mahdollisimman suuren määrän suomalaisia sotilaita oman loppunsa edellä.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Keskiviikkona
heinäkuun 19 p:nä

Punainen armeija lähestyy Itä-Preussin rajoja

GRODNO NEUVOSTOJOUKKOJEN KÄSISSÄ

Heinäkuun 16 päivänä Stalin antoi päiväkäskyn, jossa sanotaan:

„Valko-Venäjän 3:n ja 2:sen rintaman joukot ovat joukkomuodostelmiensa taitavalla yhteistoiminnalla tänään, heinäkuun 16 päivänä, rynnäköllä valloittaneet Grodnon kaupungin ja linnoituksen, suuren rautatiesolmun ja saksalaisten tärkeän tukikohdan, joka suojeli Itä-Preussin rajalle johtavia teitä“.

Uusi läpimurto Lvovin suunnalla

Neuvostoliiton Tiedotustoimisto ilmoittaa, että marsalkka Konevin joukot ovat siirtyneet hyökkäykseen suurten tykistö- ja ilmavoimien tukemina ja murtaneet lujat, syvälle porrastetut puolustuslinjat Lvovin (Lemberg) suunnalla. Kolme päivää kestäneen hyökkäyksen aikana joukkomme ovat edenneet 50 kilometriä ja laajentaneet läpimurron 200 kilometrin leveydelle.

Joukkomme ovat valloittaneet Poritskin, Gorohovin, Lokatshin, Radzehovin, Brodyn, Zolotshevin, Byskin ja Kamenkan kaupungit sekä Krasnojen suuren rautatiesolmun ja yli 600 muuta paikkakuntaa.

tyksen kuiluun Hitlerin hirmuvallan mukana. Pelastus on mahdollinen vain sillä tiellä, jolle ovat jo lähteneet monet tuhannet Suomen armeijan sotilaat: joukkomittainen metsiin karkaaminen ja Punaisen armeijan vangiksi antautuminen.

Syökööt Rydit ja muut Hitlerin rengit yhdessä saksalaisen „pelastusarmeijansa“ kanssa sen iljettävän sopan, jonka ovat keittäneet. Sotilaiden ei kannata vastata heidän rikollisesta pelistään.

Suomalaisten joukkokarkaaminen Ruotsiin jatkuu

Pakolaistulva Suomesta Ruotsiin kasvaa yhä. Suurin osa pakolaisista saapuu veneillä Pohjanlahden yli, vaikka Suomen puoleisella rannikolla veneillä liikkuminen on kielletty. Pakolaisia, erikoisesti sotilaita, on sitä paitsi alkanut tulla rajan yli Haaparannan pohjoispuolelta.

Ruotsalainen lehti „Arbeta ren” kirjoittaa pääkirjoituksessaan „Rappeutuva Suomi”:

„Kaikesta päätellen pako Suomesta lisääntyy päivä päivältä. Moiset tapaukset osoittavat parhaiten, millainen on todellinen tilanne Suomessa. Se tosiasia, että Ruotsiin pakenee kokonainen suomalainen joukko-osasto sotilaita, on kurvaavampi kuin yksityisten henkilöiden pako,

vaikka niitä olisi paljonkin. Kokonaisen joukko-osaston pako osoittaa, että karkuruutta koskevia kysymyksiä pohditaan yleisesti suomalaisissa joukko-osastoissa. Suomen kansa on siinä määrin kyllästynyt sotaan, että monet yrittävät tilanteesta selvitäkseen viimeisintä keinoa: pakkoa, vaikkapa se olisi hengen vaarallistakin”.

MITÄ ISOT EDELLÄ . . .

Kuten tunnettua, saksalaiset yrittivät aikoinaan tehdä propagandaa joukkohaudoilla, joita ne sanoivat „löytäneensä” eri puolilta miehittämäänsä neuvostovaluetta. Kysymyksessä olevien paikkakuntien vapauduttua osoiteltui, että siellä oli todellakin joukkohautoja, joihin saksalaiset natsipyövelit olivat sulloneet oman murhavimmansa uhreja.

Nyt on ilmestynyt noiden provokatoorien „löytöjen” suomalainen painos. Tarkoitamme hiitä typerää propagandatarinoita, joiden mukaan venäläiset partisaanit olisivat muka Savukoskella ja jossain Sodankylän seu-

duilla murhanneet siviilihenkilöitä.

Punainen armeija ja venäläiset partisaanit eivät koskaan eikä missään kajoa rauhallisiin asukkaihin. Mutta sitä säälimättömämmin ne tuhoavat niitä vihollisarmeijain sotilaita, jotka eivät laske asettaan. Mutta suomalaisten sotilaiden todellisesta joukkosurmaamisesta Kannaksella ja muualla Suomen herrat pitävät edelleenkin viisusti suunsa kiinni, mutta avaavat sen hyvin suureksi kertoessaan keksittyjä juttuja siviilihenkilöiden surmaamisesta.

Sellaista se on se natsipropaganda.

Vapaudesta ja itsenäisyydestä

Kaikki tuntevat sen kersantin tahi peräti väpelin, joka viran puolesta varoitti alaisiaan, että „nyt pojat ei saa enää kirotta, vaan pitää sanoa, että perkele!”

Aivan samaan tyyliin tannerilainen „Suomen Sosialidemokraatti” sanoa täräytti äskettäin, että nyt ei Suomenmaassa saa enää valehdella kansalle eikä puhua propagandaa, vaan pitää sanoa, että „nyt sitä taistellaan Saksan avulla Suomen vapauden ja itsenäisyyden puolesta”.

Se oli propagandavalhe, oikein emä sellainen — aivan kuin saksamannin suusta. Mutta Tannerin poppoo luulee, että se vaikuttaa ja tärpää.

Mutta saksamannin ja hänen Tannerinsa kiusallakin alkaa Suomen kansa yhä selvemmin ymmärtää, että Suomi pääsee vapaaksi ja itsenäiseksi vasta siten, kun saksamanni pannaan matalaksi.

CANTERBURYN KIRKKOHERRA

nimittää Suomen hallituksen fascistiseksi

Korostaen ystäväyden tähteyttä Neuvostoliiton kanssa Canterburyn kirkkoherra kokee kettereä „Reynolds Newsissä” julkaistussa kirjoituksessaan myöskin Suomen kysymystä. Hän kirjoittaa:

„Minkä tähden suomalaiset meille ja Yhdysvalloille esitetty rehellisenä kulttuurikansana minkä tähden ei ole koskaan puhuttu sanaakaan siitä julmasta perustasta, jolle Suomen fascistinen hallitus on pystytetty. Koskaan ei siitä puhuttu sanaakaan siihen asti, kunnes „Times” helmikuun 11 päivänä 1919, sen jälkeen, kun Mannerheim o saksalaisten avulla muodostanut oman valkoisen hallituksensa tuli sanoneeksi: „80.000 vangit otetusta punaisesta yli 30.000 on saanut surmansa”.

Neuvostolentäjät upotaneet taistelulaiva „Väinämöisen”

Neuvostoliiton Tiedotustomisto ilmoitti heinäkuun 12 pnä:

Ryhmä Baltian laivaston pommittajakoneita hyökkäsi vihollisen laivoja vastaan Kotkan satamassa. Täysosumilla upotettiin taistelulaiva „Väinämöinen”, jonka kantavuus oli 3.900 tonnia. Suomen sotalaivastolla oli kaksi taistelulaivaa. Toinen niistä, taistelulaiva „Ilmarinen”, räjähti miinoihin syyskuussa 1941 Suomenlahdella meidän laivastomme hyökätessä sen kimppuun. Nyt on upotettu toinen ja viimeinen suomalaisten suuri sotalaiva. Taistelulaiva „Väinämöinen” oli aseistettu neljällä 254 mm tykillä sekä kahdella 105 mm, neljällä 40 mm ja kahdella 20 mm it. tykillä. Laiva valmistui 1933.

Kotkan satamassa upotettiin sitä paitsi vihollisen 6.000 tonnin kuljetusalus.

SOTAVANGIT JA KARKURIT KERTOVAT

* * *

MEIDÄN RYKMENTISTÄ JÄI VAIN KOURALLISEN MIEHIÄ”

Kannaksella lyödyn JR 58 sotamiehet, kersantit Matti Ollinmäki, Oiva Tammela, Santeri Kallakangas, E. Kärkkö, Vihari Jänis, korpraalit Veikko Kyyönen, Valter Kytömäki, Matti Kaidesoja, sotamiehet Tauno Laitinen, Lauri Laine, Kalevi Hännikäinen, Heikki Molt, Sulo Mustonen, Tauno Lukeva ja muut, yhteensä 49 miestä, kirjoittavat Kannaksella olevien joukko-osastojen sotilaille:

Meille uskoteltiin, että saamurauhassa odottaa linjoissamsodan päättymistä. Venäläishirmukeskitys linjojamme taan hälvetti nuo harhaluulomme. Meidän rykmentistä jäi jäljelle vain tämä kourallinen miehiä, jotka antauduimme. Me olemme nyt turvassa täällä sotavangitsemuksessa”.

KENKÄ MAANTIELLE JA ANTAUTUKAA VANGEIKSI”

JR 45:n 1. komppanian sotamiehet, kersantti L. Penttilä, alikersantti Kaino Vihelsaari, korpraalit Alfred Björk ja Eino Vestlund, sotamiehet Lauri Mäenpää, Eino Vahtela, Pentti Rantala, Alfons Pentti ja muut kirjoittavat JR 45 sotilaille:

Kesäkuun 24 päivänä 1. komppanian päällikkö kapteeni Penttilä antoi meille määräykspäätettyä venäläisten hyökkäystä Mäkräjärven kylän luona. Tähtäessämme tätä tehtävää, olemme tietäneet, että venäläiset olivat tulleet meidän selustaan. Me päätimme antautua venäläisille.

Kesäkuun 28 pnä me nousim-

me maantielle. Venäläiset huomasivat meidät ja niin me jouduimme sotavankileirille.

Jokaisella on nyt hyvä mahdollisuus pelastaa henkensä. Älkää totelko upseereitähne, menkää metsiin! Heti, kun Punaisen armeijan joukot lähestyvät, niin menkää maantielle ja antautukaa sotavangeiksi”.

„PELASTUS TULI KUIN SALAMA KIRKKAALTA TAIVAALTA”

Sotakarkuri, JR 25:n 9. komppanian sotamies kirjoittaa:

„Yli kaksi vuotta olen hautonut päässäni, miten olisin voinut loikata venäläisten puolelle. En kuitenkaan saanut siihen koskaan sopivaa tilaisuutta.

Mutta sitten se tulikin niin odottamatta kuin salama kirkkaalta taivaalta. Ja mikä huvittavinta, se kävi railakkaasti kuin pääsin äksiisi. Kesäkuun 15 päivänä meidät lastattiin junaan, tuotiin Karjalan kannakselle Leipsäsuon lähelle, ja 17 päivän ilta olin jo hyvässä tallessa venäläisten vankina. Täällä sitä passaakin olla pollorella ja odotella rauhaa. Jos divisioonamme komentaja Autti ja rykmentin komentaja eversti Pallari eivät olisi niin keljuja viskaaleita, kannattaisi toivomuksen toteutumisesta nostaa heille hattua”.

„Lagus tulee”

Karjalan kannaksen eri lohkoilta otettujen sotavankien lausunnoista käy ilmi, että kenraali-majori Lagusta ja hänen panssaridivisioonansa käytetään Suomen armeijassa jonkinlaisena propagandasyöttinä. Kaikkialla, missä muodostuu kriittinen tilanne ja joukkojen moraalilakee, niitä koetetaan kannustaa „kestämään vielä vähän aikaa” vakuutta-

MAJURI HAHTELAN MAANITTELU EI AUTTANUT

Eräs sotakarkuri JR 9:n 1. pataljoonan 2. komppaniasta, joka ei toistaiseksi halua nimeään julkisuuteen, kertoo:

„Sortavalan ja Aunuksen tien risteyksessä meidän pataljoonamme esikuntakomppania ja 1. komppania jäivät mottiin. Osa miehistä kuitenkin pääsi metsätietä karkuun. Paikalle jäi kuormastot ja noin 100 miestä haavoittuneina ja kaatuneina. Meidän 2. komppania sijoitettiin puolustamaan erästä mäkeä. Mutta kun Puna-armeijan hehtaariäly alkoi syöstä tulta, niin jäi rinteelle haavoittuneena ja kaatuneena 33 miestä. Jäljellejääneet komppanian pojat eivät jääneet odottamaan tuhoansa, vaan sanoivat, että „nyt meitä viedään niin etäälle, että ei ainakaan hehtaariäly yletä meihin ampua”. Kun pojat olivat karkumatkalla, niin pataljoonan komentaja majuri Hahtela tuli tiellä vastaan ja pyysi, ettemme perääntyisi, maanitellen hyvillä muonilla. Meille oli kuitenkin henki kalliimpi kuin hyvät muonat ja niin me painuimme edelleen karkuun”.

malla, että „Lagus tulee heti apuun”. Laguksen osakkeita koetetaan vielä nostaa kehumalla, että se mies on oikea „verileijona”.

Lagus jää tavallisesti tulematta. Osoittautuu, että ilmoitukset „verileijonan” tulosta ovat olleet petosta, yksi kiristyskonsti tapattamisuhkausten, maanittelujen yms. lisäksi.

SOTAVANKEUS ON PELASTUS

Ryhmä Kannaksella Punaisen armeijan vangiksi joutuneita JR 58 poikia.

KUKA ON SOTAVANKINA?

Äskeisten sotatoimien aikana vangiksi joutuneet suomalaiset sotilaat pyytävät ilmoittamaan kotiseuduilleen, että he eivät ole „kateissa“, vaan varmassa turvassa Punaisen armeijan sotavangeina. Sikäli kuin lehtemme ahdas tila sallii, julkaisemme jatkuvasti niiden sotavankien nimiä, jotka sitä itse haluavat. Käytettävissämme olevasta useisiin tuhansiin nousevasta lueffelosta mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Stm. Veikko Sallinen Käkisal-
melta, stm. Viljo Sallinen Rääk-
kylästä, alik. Yrjö Rantala Nas-
tolasta, korpr. Viljo Nevala Sys-
mästä, korpr. Veikko Varpenius
Heinolasta, stm. Erkki Kivistö
Taipalsaarelta, stm. Eino Sjö-
blom Porin maalaiskunnasta,
stm. Leo Bäckström Järvenpääs-
tä, stm. Jouko Virtanen Lappa-
järveltä, alik. Eepi Kärkkö Pu-
dasjärveltä, stm. Tauno Hänni-
nen Hankasalmeilta, stm. Kalle
Kosonen Punkaharjulta, stm.
Lauri Mäkelä Vesilahdelta, stm.
Lauri Laine Vähästäkyröstä,

Kirjeitä kotiin

Herra Kalle Löytty
Myllykoski.

Isä hyvä!

Sydämelliset terveiset täältä

stm. Eino Jaatinen Iisalmelta,
alok. Eino Nyman Ylistarosta,
stm. Alpo Tuomisto Tyrväältä,
stm. Olavi Pietarinen Heinäve-
deltä, alik. Vihtori Jänis Muhok-
selta, stm. Tauno Tuveva Loi-
maalta, stm. Lauri Mattila Kau-
havalta, stm. Tauno Hokkanen
Kangasniemeltä, stm. Kauko
Lehtovaara Ilmajoelta, stm. Ar-
vid Kaski Ylikimmgistä, stm.
Kauko Luotonen Artjärveltä,
korpr. Heikki Salonen Pohjois-
Pirkkalasta, korpr. Leo Veiström
Pietarsaaresta, stm. Mauno Alén
Hyvinkäältä, alik. Osmo Malas
Helsingistä, stm. Karl Stolt Vaa-
sasta, stm. Heikki Mustonen
Jäppilästä, stm. Viljo Mäenpää
Teuvalta, stm. Paavo Kokkonen
Parikkalasta, stm. Uuno Orpana
Lauritsalasta, stm. Pauli Toivai-
nen Lappeenrannasta, luutn. Alf
Friman Vaasasta, stm. Väinö
Ojanen Pöytyältä, stm. Eino
Hirvonen Lahdesta, stm. Tuo-
mas Tienhaara Kuortaneelta.

Neuvostoliitosta, missä olen nyt
sotavankina. Voin hyvin.

Terveisiä kaikille tutuille.

Stm. Löytty Martti,
2 Kpk 2732.

Herra Väinö Neva
Sysmä, Mynnilä.

Rakaisä!

Jumalan avulla olen pelastunut
pahimmista keskityksistä, mitä
suomalainen on nähnyt. Olen
täällä Neuvostoliitossa sotavan-
kina, täällä on meillä hyvä olla.
Olen aivan terve, meitä on ruo-
kittu hyvin ja kohdeltu oikein
ystävällisesti. Kun rauha tulee
palaan jälleen kotiin, siis näke-
miin

Viljo.

Sotavanki Viljo Neva,
2 Kpk 2722.

Herra Vihtori Tiihonen
Sunila, Perävarppi.

Terve vaan Isä!

Minä olen Neuvostoliiton sota-
vanki. Ei täällä ole mitään hä-
tää. Kaikki on hyvin. Alkaa sur-
ko turhia, minä voin oikein hy-
vin. Terveisiä vain kaikille.

Stm. Alvar Tiihonen,
2 Kpk 2724.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Lauantaina
heinäkuun 22 pñä

Punainen armeija hyökkää
venäläisenä rintamana Pihkovasta
Tarnopoliin asti

Neuvostojoukot ovat Valko-Venäjällä valloittaneet
Lwov kaupungin, joka suojeli Itä-Preussiin johtavia
Liettuaa käydään taisteluita Vilnan länsipuolella.
Neuvostojoukot murtivat äskettäin saksalaisten puolus-
tukset Pihkovan eteläpuolella ja tulivat Latvian rajalle.
Lwov kaupungin on Punaisen armeijan iskujen
tulosta.

Konevin joukot, jotka hyökkäävät Länsi-
rintamalla, ovat tulleet 8 kilometrin päähän Lwovin kau-
pungista. Suuri saksalainen armeijaryhmä, 4—5 divisioo-
nia, on suljettu mottiin Brodyn luona (Lwovin luoteis-
puolella).

Karjalan rintamalta

Heinäkuun 21 päivänä neuvostojoukot valloittivat Suojärven
rintamalla yli 40 paikkakuntaa, joukossa ÄGLÄJÄRVI.

URHAYRITYS HIT-
LERIÄ VASTAAN

Neuvostojoukkojen tietotoimisto on anta-
nut virallisen ilmoituksen, että
vastaan on tehty murha-
käsityksellä räjähdysai-

neuvostojoukkojen tiedonannon mu-
naisesti Hitler on saanut palohaa-
n ja ruuhevammoja, mutta
hänen seurueeseensa kuu-

neuvostojoukkojen haavoittuneet. Vai-
kko haavoittuneet ken-

neuvostojoukkojen haavoittuneet ken-

neuvostojoukkojen haavoittuneet ken-

neuvostojoukkojen haavoittuneet ken-

neuvostojoukkojen haavoittuneet ken-

(Jatkuu 2. siv.)

POHJOIS-RANSKASTA

Puhdistettuaan Cotentinin
niemimaan saksalaisista ja
vallattuaan Cherbourg'n ja
Caenin kaupungit liittou-
nuneet ovat jatkaneet ete-
nemistään, vallaten m.m.
Saint Lon kaupungin, tär-
keän rautateiden ja maan-
teiden solmukohdan.

Italiassa

englantilais-amerikkalaiset
joukot ovat valloittaneet suu-
ret satamakaupungit Livor-
non Italian länsirannikolla ja
Anconan Adrianmeren ran-
nalla.

Sotatoimien paino-
pisteestä

Suomen „sota-asiaintuntijat“
ovat viime päivinä koettaneet
uskotella itselleen ja muille, että
Punaisen armeijan siirryttyä
hyökkäykseen Lwovin suunnalla
on sotatoimien painopiste siirty-
nyt itärintaman eteläpäähen, siis
kauemmaksi Suomesta. Tällä on
tahdottu sanoa, että nyt se ru-
peaa „helpottamaan“ Suomen
kohdalta.

Tuollainen „viihdytys“-propa-
ganda kuvastaa Suomen hitleri-
läisten hätäntyneisyyttä sota-
pahtumien kehityksen johdosta.
Se on suoranaista jatkoa sille
Karjalan kannaksella alkaneen
hyökkäyksen edellä vallinneelle
toiveajattelulle, että Punainen
armeija ei muka tule hyökkää-
mään Suomen lohkolla, koska
sen päätavoitteet ovat etelässä.

Suomen hitleriläiset paljasta-
vat yhä uudelleen täydellisen ky-
kenemättömyytensä arvioida oi-
kein todellista tilannetta ja to-
dellista voimasuhdetta. Hädin-
tuskin oli tunnettu sotatilan-
selostaja Vatanen t.k. 19 pñä
päättänyt katsauksensa, jossa
hän teki sen muka „lohdullisen
toteamuksen“, että Punaisen ar-
meijan hyökkäyksen painopiste
on nyt siirtynyt etelään — kun
Moskova ilmoitti Punaisen ar-
meijan aloittaneen uuden voi-
makkaan hyökkäyksen Ostrovin
suunnalla, lähellä Viron rajoja.

Punaisen armeijan hyökkäys
etelässä ei estä sitä hyökkää-
mästä myöskin pohjoisessa. Se
ei estä sitä jatkamasta voito-
kasta etenemistään Baltian rin-
tamilla, Brestin suunnalla ja
muualla. Se ei myöskään estä si-
tä soveliaaksi katsomallaan het-
kellä antamasta uusista, entistä
ankarampia iskuja Hitlerin rin-
taman äärimmäisellä vasemmalla

(Jatkuu 2. siv.)

Sotatoimien painopisteestä

(Jatkoa 1. siv.)

slivellä, Suomen kullmalla. Punainen armeija pystyy hyökkäämään ja lyömään vihollisensa kaikkialla. Tämä on vääjäämättömän totuus, jota Suomen hitleriläiset sääliittävät „painopiste”-teorioineen eivät tahdo saada mahtumaan kovaan kalloonsa.

Suomalaiset sotilaat! Älkää antako pettää itseänne niin sanotuilla „lohdullisilla toteamuksilla” sotatoimien painopisteen siirtymisestä etelämmäksi ja Suomen rintaman „vakiintumisesta”. Se on hätäntyneiden Saksan renkien kylvämää toiveajattelua, jolla ei ole mitään todellisuuspohjaa. Se on haitattua, josta suomalaiset sotilaat saavat verellään maksaa yhtä kalliin, ehkä vieläkin kalliimman hinnan kuin Kannaksella ja Syvärillä. Ryditi ja Mannerheimit ovat joka tapauksessa hävinneet sotansa, vastarinta on toivotonta. Estääksenne tämän uuden suoneniskun, josta ei ole hyötyä muille kuin Saksan natselle — ja niillekin vain väliaikaisesti — on teidän seurattava niiden monien tuhansien suomalaisten sotilaiden esimerkkiä, jotka ovat pelastaneet henkensä karkaamalla metsiin ja sieltä edelleen puolueettomiin maihin tahi Neuvostoliiton sotavankeuteen.

Parempi on katsoa kuin katua.

MURHAYRITYS ...

(Jatkoa 1. siv.)

amiraalit Voss ja von Puttkamer, everstiluutnantti Borgmann sekä 1 luokan kapteeni Assmann ovat haavoittuneet.

Murhayritys Hitleriä vastaan, joka „johtajan” omien sanojen mukaan oli Saksan armeijan upseerien järjestämä, vahvistaa tiedot Saksan sotilaspiireissä vallitsevista vakavista erimielisyyksistä ja saksalaisten upseerien yhä suuremman osan tyytymättömyydestä hullun „johtajan” totuttomaan sodanjohtoon.

21 SAKSALAISTA KENRAALIA NEUVOSTOJOUKKOJEN VANKINA

Neuvostoliiton Tiedotustoimisto ilmoittaa, että heinäkuun 1 päivänä antautui neuvostojoukkojen vangiksi Grodnon luona 3 saksalaisen jalkaväkidivisioonan komentaja kenraaliluutnantti Ochsner.

Näin ollen Punaisen armeijan vangiksi antautuneiden saksalaisten kenraalien luku on 4 viikkoa kestäneiden hyökkäystaisteluiden aikana Valko-Venäjällä ja Baltian maissa noussut 21 mieheen. Tämä luku kuvaa parhaiten Punaisen armeijan iskujen alla perääntyvien saksalaisten joukkojen moraalia.

Majuri Olavi Korhonen kertoo sotakarkureista, valistusupseereista ja muusta

Tulemajoella Punaisen armeijan vangiksi joutunut 4. Rajajääkäripataljoonan komentaja Antti Olavi Korhonen kertoi haastattelussa:

„Venäläisten alituinen lentokone- ja tykistötoiminta teki hyvin masentavan vaikutuksen pataljoonani miehiin. Pelkäsin miesten alkavan karkaila metsiin. Mutta vielä huonompi oli mieliala JR 44:ssä, josta kaatui komentaja everstiluutnantti Elomaa ja jossa ei lainkaan täytetty johtajan käskyjä. Sieltä karkasi miehiä hyvin paljon. Useimmat lienevät karanneet Suomeen.

Minun pataljoonassani oli kaksi aktiiviupseeria, 1. komppanian päällikkö Määttä ja 3. komppanian päällikkö luutnantti Rantanen. Muut olivat reserviupseereita. Aktiivi- ja reserviupseerien välillä käytiin alituista sanasotaa, joka tilanteen huonontuessa helposti voi muuttua ilmariidaksi.

Minulla ei ollut valistusupseeria. En halunnut täyttää valistusupseerin paikkaa, sillä valistusupseerit eivät yleensä nauti sotamiesten luottamusta. He tekevät propagandaa niin tökerösti, että jokainen sotamies heti huomaa sen propagandaksi. Minun pataljoonassani ei pidetty minkäänlaisia varta vasten järjestettyjä n.s. valistustilaisuuksia. Ylempää tulleet propagandaohjeet pantiin kyllä aina täytäntöön, mutta ne pantiin kiertä-

mään tavallisina korsujuttuina huomiota herättämättä. Sillä täällä järjestetty propaganda on näkynyt missään. Hevosminun mielestäni paljoa tehokas kaampaa kuin valistusupseerien jaaritut „viran puolesta”.

Alussa me upseerit emme peitelle. Kaverini kanssa roilanneet Punaisen armeijan puolesta panssaritorjuntakiväältä tulleiden lentolehtisten vaikutusta. Me sanoimme miehille, että „se on nyt sitä propagandaa, eikä sillä suomalaisiin vaikuteta”. Mutta sitten meidän täytyi myöntää itsellemme, että kyllä se sittenkin vaikuttaa. Niinpä minä itsekkin vakuuttaudu lopullisesti siitä, että sotavankeja kohdellaan Neuvostoliitossa erittäin hyvin, luettuani tuttavani sotavankina olevan lääkärintarkasteeni Paason kirjeen. Suomen hallitusmiehet ovat huonoja poliitikkoja. Heidän lyhytnäköisyytensä syytä on se Suomessa vallinnut harhakäsitys, että sodan ratkaisu tapahtuu muilla rintamilla ja Suomi pääsee sodasta ilman suurempia taisteluita.

Suurtaistelujen alkaminen Suomen rintamalla on suurpettymys suomalaiselle yleisölle. Vastarinnan jatkaminen on tietysti järjetöntä. Jos minulta kysyttäisiin, miten Suomi voi päästä sodasta, niin en voisi sanoa mitään muuta kuin että pitää nostaa kädet pystyyn.”

Sotakarkurien ja vankien suusta

Monet menettivät järkensä

erillisen pataljoonan sotamies Olavi T. kertoo:

Pataljoonamme oli Taipaleenvenäläisten hyökkäyksen Meidät kuljetettiin kesäkuun alkuun Kaukasuksella olevaan Kapskylään. Jo lähtiessämme komppanian päällikkö kapteeni Määtä vahvasti juovuksissa. Hän alkoi ankara tykistö- ja venäläiset hyökkäsi Korpikylään. Kuudennen pataljoonan hajallelyönnit pakenivat meitä kohdittain kymmenen venäläisen tykistökoneen kylväessä tulipakokauhua pakeneviin metsiin.

Pataljoonamme tämä pakokauhu. Upseerit näkynyt missään. Hevosminun mielestäni paljoa tehokas kaampaa kuin valistusupseerien jaaritut „viran puolesta”. Alussa me upseerit emme peitelle. Kaverini kanssa roilanneet Punaisen armeijan puolesta panssaritorjuntakiväältä tulleiden lentolehtisten vaikutusta. Me sanoimme miehille, että „se on nyt sitä propagandaa, eikä sillä suomalaisiin vaikuteta”. Mutta sitten meidän täytyi myöntää itsellemme, että kyllä se sittenkin vaikuttaa. Niinpä minä itsekkin vakuuttaudu lopullisesti siitä, että sotavankeja kohdellaan Neuvostoliitossa erittäin hyvin, luettuani tuttavani sotavankina olevan lääkärintarkasteeni Paason kirjeen. Suomen hallitusmiehet ovat huonoja poliitikkoja. Heidän lyhytnäköisyytensä syytä on se Suomessa vallinnut harhakäsitys, että sodan ratkaisu tapahtuu muilla rintamilla ja Suomi pääsee sodasta ilman suurempia taisteluita.

Monet menettivät järkensä

Kannaksella vangiksi antautuneiden suomalaisten sotamiesten ja upseerien puolesta on laatinut oman allekirjoittamansa valistuksen, jossa sanotaan:

Meitä Karjalan kannaksen vankiksi antautuneita

suomalaisia sotilaita ja upseereja on täällä jo monituhantinen joukko.

Ne Rydin ja Mannerheimin kehumat „edulliset puolustusasemat”, jotka me kymmenien tuhansien miesten veren hinnalla pystytimme Leningradin pohjoispuolella, Syvärillä ja Maaselän kannaksella, murskattiin muutamassa päivässä. Meidän joukkomme on lyöty Viipurin länsipuolella, ne on lyöty Syväriltä ja ne lyödään Karjalan saloilta.

Kysymme: Oliko oikein työntää uhriksi koko armeijamme, niinkuin se on tehty? Eikö olisi ollut parempi tehdä rauha ja tyhjentää itse nuo Neuvostoliitolle kuuluvat alueet kuin uhrata kaikki nämä miehet?

Hallituksemme menetteli riikollisesti ja petturimaisesti. Se asetti toimintansa johtotähteksi natsi-Saksan vaatimukset. Se toimi jyrkästi maamme ja kansamme etuja vastaan.

Sodan jatkaminen, „kestämisen”, kuten sitä maamme sotapropagandassa nimitetään, on mielettömyyttä, joka maksaa kansallemme kauhean hinnan.”

Sotakarkurit eivät kaipa taluttajia

JR 9 1. patl. 2. komppanian sotamies Veli Paasikivi kertoo:

„Hetä Punaisen armeijan hyökkäyksen alussa JR 9 2. komppanian pojat kieltäytyivät vastaiskusta ja matkustivat omin lupinsa junalla Latvasta Petroskoihin. Kun komppanian päällikkö kapteeni Vilanti yritti ottaa johdon käsiinsä, niin pojat sanoivat, että „me olemme tähänkin asti osanneet kulkea taluttamatta, joten me osaamme vastedeskin”, ja painuivat kohti Suomea.”

„Meidän harvojen onnistui pelastaa henkemme”

JR 53:n sotamies Martti Vitikainen, ja JR 32:n sotamiehet Arvid Kaski, Unto Leskelä, Väinö Ojanen ja muut kirjoittavat:

„Puoli vuorokautta kestäneen venäläisten hirmuisen tykistökeskityksen jälkeen puolustuslaitteemme Kannaksella olivat maan tasalla. Meidän harvojen onnistui pelastaa henkemme antautumalla Punaisen armeijan vangeiksi. Täällä on tuhansia suomalaisia sotavankeja kymmenistä eri rykmenteistä. He kertovat, että vain rippeet jäivät jäljelle heidän porukoistaan.

Omasta kokemuksestamme voimme sanoa, että vastarinnan tekeminen mahtaville Punaisen armeijan joukoille on turhaa.”

Vänrikki Karvosen neuvo

JR 56:n 3. pataljoonan 10. komppanian miehet kertovat:

„Kuultuaan Karjalan kannaksella alkaneesta Punaisen armeijan hyökkäyksestä alkoi 2. joukkueen johtaja, vänrikki Karvonen miettiä, miten pääsisi nopeimmin pakoon Punaisen armeijan iskujen alta. Asiaa tuumittuaan kokosi hän joukkueen miehet yhteen ja sanoi: „Jos meillä täällä Maaselän loholla tulee sellainen hätä, kuin nyt on Kannaksella, niin lyökää aseet ja ammuksut suohon ja painukaa karkuun. Eikä siihen kulunut pitkäaikaa aikaa, kun hätä tuli meidänkin loholla. Vänrikki Karvosta ei senjälkeen nähty. Lieneekö hänkin noudattanut omaa viisasta neuvoaan ja painellut metsäkaartiin.”

KARATKAA METSIIN! ANTAUTUKAA SOTAVANGEIKSI

KUKA ON SOTA-
VANKINA?

Äskeisten sotatoimien aikana vangiksi joutuneet suomalaiset sotilaat pyytävät ilmoittamaan kotiseuduilleen, että he eivät ole „kateissa“, vaan varmassa turvassa Punaisen armeijan sotavangeina. Sikäli kuin lehtemme ahdas tila sallii, julkaisemme jatkuvasti niiden sotavankien nimiä, jotka sitä itse haluavat. Käytettävissämme olevasta useisiin tuhansiin nousevasta luettelosta mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Stm. Olli Nortia Mikkelistä, stm. Armas Merivirta Helsingistä, alik. Onni Honkanen Jyväskylän Keljosta, stm. Toivo Kero Lapualta, stm. Johannes Vauhkonen Pieksämäeltä, stm. Taito Immonen Säämingistä, stm. Toivo Lankinen Hiitolasta, stm. Lenni Saarela Jalasjärveltä, stm. Uuno Leskelä Muhokselta, stm. Matti Lehtimäki Orismalasta, stm. Veikko Lehtonen Pudasjoelta, stm. Esko Humppi Kuorevedeltä, vänrikki Holger Osterson Tammisaaresta, stm. Sulo Mustonen Helsingistä, stm. Evert Ojajärvi Alajärveltä, stm. Kalle Puntala Soinista, stm. Väinö Kivimäki Jurvalta, alik. Reino Rouvari Vuoksenniskalta, stm. Eino Järvenpää Kauhajoelta, stm. Eino Hänninen Juvalta, stm. Mikko Töyrylä Asikkalasta, stm. Simo Mikkola Varkaudesta, stm. Alvar Tiuhonen Sunilasta, alik. Nils Edelman Helsingistä, stm. Sauli Seinälä Kemijärveltä, stm. Iivari Paulamäki Hausjärveltä, kers. Matti Ollinkoski Ylistarosta, stm. Arvo Pulakka Mäntyharjulta, stm. Lauri Honkanen Mikkelistä, stm. Eero Kuusisto Jalasjärveltä, stm. A. Heiniö Tampereelta, stm. Reino Pitkämäki Jalasjärveltä, stm. Aleksanteri Tertsunen Liihamarista, korpr. Aarne Perä Isostakyröstä, stm. Toivo Palomäki Alavudelta, stm. Mikko Muttinen Virranniemeltä, stm. Eino Turpeinen Haapavedeltä,

Suomalaisia sotavangeja Neuvostoliitossa

Ryhmä suomalaisia sotavangeja, jotka antautuivat vangeiksi äskeisissä Syvärin taisteluissa.

Kirjeitä kotiin

Emäntä Anna Orpana
Ihala, Myllykylä.

Äiti hyvä!

Tätä kirjettä kirjoittaessani olen sotavankina Neuvostoliitossa. Nyt äiti saa olla aivan huoletta, että poikanne on varmassa tallessa sodan loppuun saakka. Kohtelu täällä leirillä on hyvä. Meitä suomalaisia on täällä paljon. Terveisiä sukulaisille, ni myös Lappeenrantaan.

Monin terveisin

Stm. Uuno Orpana,
Entisen yksikön os.
2 Kpk 2731.

Rouva Ingrid Karvinen
Koria, Osuusk.

Lähetän parhaat terveiseni täältä Venäjän sotavankileiriltä. Voin täällä hyvin, toivon pikaista jälleennäkemistä. Ei muuta kuin paljon terveisiä pojille Jormalle, Kaukolle ja Sinulle toivoo Eino.

Stm. Eino Karvinen,
2 Kpk 2722.

stm. Unto Partio Mäntyharjulta,
alik. Eino Salakka Ruokolahdelta.

Rouva Raakel Mattila
Kauhava, Kosola.

Vaimo hyvä!

Parhaat terveiset täältä. Olen Neuvostoliitossa. Jouduin kovan keskityksen jälkeen sotavangiksi. Älä ole levoton minun suhteen, ei minulla ole mitään hätää. Täällä meitä kohdellaan hyvin ja ruokaa saadaan aivan tarpeeksi, kun rauha tulee niin palaan Suomeen, siis näkemiin. Terveisin Lauri.

Sotamies Lauri Mattila,
2 Kpk 7048.

Rouva Sylvi Malas
Helsinki, Kalevankatu
17 A 3.

Hei vaan, Sylvi!

Täällä sitä ollaan ja hyvin voidaan. Olen aivan terveenä ja toivon, että sota pian loppuisi, että taas jälleen päästäisiin kotiin, että saataisiin taas jatkaa olemista yhdessä. Kerrohan nyt paljon terveisiä sinne teille ja pidä hyvää huolta Anja tyttärestä.

Näin toivon

Alik. Malas Osmo,
2 Kpk 2721.

Osmo.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Tiistaina
heinäkuun 25 pnä

PUNAINEN ARMEIJA ETENEE
LÄNTTÄ KOHTI

Heinäkuun 23 päivänä neuvostojoukot valtasivat kovan kaupungin Viron rajalla. Väinänlinnan länsipuolella vallattiin suuri huoltoteiden solmu Paneveshisissa. Tämä kaupunki suojasi tärkeimpiä Itämeren- ja Itä-Preussiin johtavia teitä. Grodnon seudulla neuvostojoukot ovat jo aivan lähellä Saksan rajaa. Täällä antautunut sotavangiksi saksalainen kenraaliluutnantti Trovski.

Punaisen armeijan joukot ovat 10 kilometrin päässä Brestistä ja 6 kilometrin päässä Brestistä. Brestin—kovan rautatie on katkaistu. Monilla rintamanlohkoilla joukkoja käydään Puolan alueella. Marsalkka Rokossov- joukot ovat vallanneet Ljublinin suuren kaupungin rautatiesolmun.

Brodyn lähistöllä on tuhottu saaretut saksalaiset joukot. Vangiksi on otettu 17.175 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Vangittujen joukossa on 454. saksalaisen divisioonan komentaja kenraalimajuri Nedwig ja 361. saksalaisen divisioonan komentaja kenraalimajuri Linde- man. Saksalaiset ovat menettäneet kaatuneina 30.000 miestä.

Uvovin eteläpuolella. Karpaattien rinteillä neuvostojoukot ovat vallanneet Galitschin kaupungin.

Suomalaisia sotavangeja. Neuvostoliitossa

Heinäkuun 25 päivän taisteluissa Karjalan kannaksella vangiksi otettuja suomalaisia sotavangeja matkalla leirille.

„Neljäs rintama”
Saksassa

Korkeiden saksalaisten upseerien murhayritys Hitleriä vastaan avasi koko maailman silmät näkemään, että kolmella rintamalla, idässä, lännessä ja etelässä annettujen iskujen vaikutuksesta on itse Saksan sisällä Hitlerin koplaa vastaan muodostunut vielä yksi rintama, jota jotkut sanovat „neljänneksi rintamaksi“.

Ei ainoastaan Saksan kansan- joukot, vaan yksinpä saksalaiset kenraalitkin ovat vakuuttuneet siitä, että hullu seikkailija Hitler vie Saksan perikatoon. Saksalaisten kenraalien tyytymättömyyttä Hitlerin „johtoon“ kuvaa tässä lehdessä julkaistu kenraali Hofmeisterin kirjoitus. Tätä samaa todistavat sellaiset tosiseikat kuin kymmenien saksalaisten kenraalien antautuminen Punaisen armeijan vangeiksi, kaikkien etevimpien saksalaisten kenraalien viraltapano samaan aikaan kuin fascistinen propaganda syyttää tulta ja tulikiveä „tappion kannattajia“ vastaan, sekä vihdoin murhayritys Hitleriä vastaan ja uusi fascistisen terrorin aalto Saksassa, ennen kaikkea epäluotettavia upseereita vastaan.

Hitler ja hänen koplansa yrittävät esittää asiat niin, että heitä vastassa on ainoastaan mitätön kourallinen virkaheitoja upseereja. Tämän valheen paljastamiseksi riittää se tosiasia, että Hitlerin määräyksestä

(Jatkuu 2. siv.)

„Neljäs rintama” Saksassa

(Jatkoa 1. siv.)

On hänen vihollisiaan vastaan Saksassa perustettu kokonainen kansalaissodan armeija ohra-
päälikkö Himmlerin johdolla, jonka käytettäväksi on annettu suuret määrät ilma- ja panssari-
voimia.

Hitleriläinen propaganda kerskailee, että „sallimus” on pelastanut „johtajan” hengen. Kuinka lauha lohdutus! Mussolini myöskin pelasti nahkansa, mutta se ei pelastanut Italian fascismia. Onpa Hitler elävä tai kuollut, Hitler-Saksan kohtalo on jo ennakolta ratkaistu Valko-Venäjän, Baltian, Normandian ja Italian rintamilla, missä Saksan armeijat kiitävät yhdestä romahdusmaisesta tappiosta toiseen. Nämä tappiot ovat synnyttäneet „neljännen rintaman” Saksassa. Saksan sisäinen kriisi tulee kärjistymään ja syvenemään.

Fascistinen Saksa kulkee nopeasti romahdusta kohti. Hitlerin laiva, jossa suomalaiset sotilaat ovat, on painumassa pohjaan. Pelastukoon ken voi, seuratukoon niiden monien tuhansien suomalaisten sotilaiden esimerkkiä, jotka viime viikkoina ovat pelastaneet henkensä karkaamalla metsiin tahi antautumalla Punaisen armeijan vangeiksi!

KARJALAN RINTAMALTA

Neuvostoliiton Tiedoitustomisto ilmoittaa:

Suojärven luoteispuolella joukkomme ovat vallanneet useita paikkakuntia, joukossa Isänvaara, Pahkalampi, Longonvaara, Varpavaara ja Liusvaara. Longonvaaranseudulla joukkomme ovat tulleet Suomen rajalle.

Kenraali Hofmeister erimielisyyksistä saksalaisen päälystön keskuudessa

„Hitler sanoi, että me voitamme, mutta ei sanonut, miten ja millä keinoilla”

41. saksalaisen panssariarmeijakunnan entinen komentaja kenraali EDMUND HOFMEISTER, yksi niistä 22 saksalaisesta kenraalista, jotka viime viikkojen aikana ovat antautuneet Punaisen armeijan vangeiksi, on esittänyt Punaisen armeijan päälystölle kirjelmän, joka hänen suostumuksestaan on julkaistu „Pravda”-lehdessä valokuvajäljennöksiin.

Viitattuun siihen, miten sotamarsalkat Leeb, List, Rundstedt, Bock, Brauchitsch, kenraalieversti Halder ja monet muut kokeneet kenraalit oli syrjäytetty sen vuoksi, että he olivat arvostelleet Hitlerin tekemiä tyhmyyksiä, ja että Saksan armeijan katastroofimaiset tappiot Stalingradin ja Orelin luona Dnieprillä ja viimeksi Valko-Venäjällä ovat „johtajan” typerän johtamisen tulosta, kenraali Hofmeister kirjoittaa:

„Kaikki tämä on luonnollisesti herättänyt tyytymättömyyttä kokeneitten saksalaisten kenraalien keskuudessa ja lisännyt epäluottamusta Hitlerin johtoon.

Tyytymättömien kenraalien oli kuitenkin pakko vaieta, sillä kenraalisotamarsalkka Keitel sanoi, että kaikenlainen Saksan johdon arvostelu tullaan rankaisemaan kuolemalla.

Hitler itse on tietoinen tyytymättömyydestä hänen johtoonsa ja ryhtyi toimenpiteisiin mielialan kohottamiseksi.

Sitä varten järjestettiin Saksassa kolmet tahi neljät kurssit, joilla Saksan hallituksen johtajat yrittivät selvittää kenraaleille poliittista linjaansa.

Minäkin olin tämän vuoden toukokuun lopulla 150 muun kenraalin ja amiraalin mukana kutsuttu tällaisille kursseille Sonthofeniin ja olin Göbbelsin, Himmlerin ja Grossen vastaanotolla. Tämä neuvottelu kesti viisi päivää, joiden aikana pitivät puheita fascistipuolueen toimihenkilöt Göbbels, Himmler, Grosse, sotamarsalkka Keitel ja muut. He puhuivat, että me voitamme ehdottomasti sodan, mutta miten, millä keinoin, sitä ei kukaan sanonut. Kenraalit kuuntelivat, eivätkä voineet sanoa mitään. Sonthofenin neuvottelun jälkeen

meidät lähetettiin Hitlerin luokse Berchtesgadeniin, missä hän piti meille puheen.

Hitler näytti sairaalta. Kasvot olivat pöyhittyneet, ääni hiljainen ja puhe sekavaa.

Puolitoista tuntia kestäneessä puheessaan Hitler puhui moneen kertaan sen ajan vaikeuksista jolloin kansallissosialistinen puolue tuli valtaan. Hän kertoi halunneensa tulla arkkitehdiksi ja taiteilijaksi, mutta maailmansodan katastroofimaisen lopun ja Versaillesin sopimuksen johdosta hänen oli täytynyt ruvetta valtiolliseksi toimihenkilöksi.

Lopuksi Hitler kehoitti kestävänsä täydelliseen voittoon asti, joka tulee.

Kestämistä varten hän kehoitti meitä kenraaleita tutkimaan kansallissosialismia. Lopuksi Hitler vielä sanoi, että me voitamme, mutta ei sanonut, miten ja millä keinoilla.

Osa nuoria kenraaleita oli ihastunut Hitlerin puheeseen, mutta vanhat ja kokeneet kenraalit suhtautuivat siihen epäilevästi, sillä jokainen meistä on tullut siihen päätökseen, että tyhjiällä sanoilla valtiosta, voitoista ja uskosta kansallissosialismiin ei tilannetta rintamalla pelasteta.

TAKARKUREITA ON TUHANSIA

Otteita sotavankien lausunnoista

„Meidän kätet ylös”

44:n 3. pataljoonan 11. komppanian kersantti Kalle Illman kertoo:

Heinäkuun 15 päivän aamulla Nietjärvellä voimakas tulitus aseamiemme kohtaan. Me ei voinut nostaa päätään. Vänrikki Palmun kanssa montun pohjalla siksi, tuli Puna-armeijan joukkoja nostimme kätet Komppania tuhoutui melkokonaan.

Matkalla sain tietää, että lässä oli useampia satoja Lappeenrannassa tuhansia miehiä. Viitasaarella oli noin 1000 miestä jäänyt kokoontumiskokoon saapumatta.”

Karkurit tappavat ilmiantajia

44:n täydennyspataljoonan 3. komppanian 11. komppaniassa palvellut korpraali, joka tuli Punaisen armeijan puolelle heinäkuun 14 p:nä, kertoo:

Hyökkäys alkoi Tuulos-
minä lähdin karkuun aina
asti. Matkalla näin hy-
pallon pikku porukoita, jot-
ivat karussa. Jouduin kiin-
minut lähetettiin JR 45:n
11. komppaniaan. Sen
jouduin menemään
Nietjärvellä linjoihin.

Yritystaitelun aikana jäi
komppaniasta jäljelle ainoastaan
miehistä, loput olivat kaatu-
ja haavoittuneet tai karan-

„Me päätimme karata Neu-
vostoliiton puolelle. Kuljimme
metsiä myöten ja kun tapasimme
venäläisiä, niin huusimme:
„Sdrastuite tovarishi!” Tappiot
meidän pataljoonassa oli noin
400 miestä. Salmin taisteluissa
ment miehiä paljon.”

lään kaikkia ampua, niin karku-
ruus vain kasvoi.

Kannakselta on karannut monia tuhansia miehiä. Sortavalassa oli sotamies Laine nähnyt 50 karkuria. Tampereen lähistöllä sotakarkurit olivat ryöstäneet muonia kuljettavan junan. Samoin olivat metsäkaartilaiset varoitukseksi ilmiantajille Tampereen lähellä tappaneet erään ilmiantajaperheen.”

„Karkasimme ymmärtäen, että sota ei kestä kauan”

Virkkusen erillisen pataljoonan 3. komppanian sotamiehet kertovat:

„Venäläiset lentokoneet pommittivat meidän pataljoonaa Palalahden ja Suurmäen välisellä tiellä. Surmansa saaneita oli paljon. Tie oli täynnä verta, li-
hankappaleita, jalkoja, saappaita y.m. Tämän nähtyämme lähdimme karkuun. Matkalla tapasimme myöskin paljon toisia Virkkusen pataljoonan miehiä.

Karkuun lähdimme ymmärtäen, että sota ei kestä enää kauan ja me voimme tämän ajan säilyä metsissä.

Kolatselässä oli noin 200-miehinen karkulaisporukka me-
nossa Suomeen.”

„Sdrastuite tovarishi!”

3. erillisen rajajääkäripataljoonan sotilaat kertovat:

„Me päätimme karata Neu-
vostoliiton puolelle. Kuljimme
metsiä myöten ja kun tapasimme
venäläisiä, niin huusimme:
„Sdrastuite tovarishi!” Tappiot
meidän pataljoonassa oli noin
400 miestä. Salmin taisteluissa
ment miehiä paljon.”

„Kouvolassa näin 200 karkulaista”

Heinäkuun 17 p:nä Punaisen armeijan puolelle karannut JR 7:n 2. pataljoonan sotamies kertoo:

„Meidän pataljoonassa oli rampoja, silmäpuolia, kuuroja, sydänvikaisia y.m. Jouduin armeijaan Kouvolan sairaalasta, jonka päälikkö majuri Ketonen määräsi sairaat miehet nousemaan sängystä rintamallälhtöä varten.

Kouvolassa näin asemalla lähes 200 karkulaista. He sanoivat, että jos heidät saadaan kiinni ja ajetaan linjoille, niin lähtevät sinne, mihin eivät sotapoliisin kynnet ylety.”

Hyrynsalmella jäi 100 miestä metsiin

Pitkäsärannassa heinäkuun 10 p:nä vangiksi antautunut 15. prikaatin 1. pataljoonan 3. komppanian sotamies R. kertoo:

„Minut otettiin uudelleen vä-
keen 24 päivä kesäkuuta. Hyrynsalmen suojeluskuntapiirin kutsuntapaikalle kokoontui 200 miestä, ja 100 miestä oli jäänyt metsiin pöleksiämään. Kun me lähdimme Hyrynsalmen asemalta, niin saattajat itkivät ja valittivat.”

SOTAVANKIEN NIMIÄ
EI JULKAISTA
ILMAN HEIDÄN
SUOSTUMUSTAA

SAKSALAISTEN SOTAVANKIEN KULJETUS
MOSKOVAN KAUTTA

Heinäkuun 17 päivän aamuna kulkivat Moskovan katuja pitkin saksalaisten sotavankien kolonnat. Heitä oli 57.600 miestä. Ja se oli vain osa siitä valtavasta sotavankimäärästä, jonka hyökkäävä Punainen armeija on ottanut vajaan kuukauden aikana Valko-Venäjällä. He olivat matkalla Moskovan kautta sotavankileirille. Kolonnan edessä kulki 19 saksalaista kenraalia, niiden jäljessä upseerien kolonna ja sitten rivimiehet.

Kuukauden aikana otettujen vankien yhteinen lukumäärä on 158.780, joukossa 22 kenraalia.

Mitä antautuneet upseerit sanovat

Äskeisissä taisteluissa sotavangeiksi antautuneiden upseerien monipäisestä joukosta annamme tällä kertaa lyhyen puheenvuoron yhdelle majurille, yhdelle kapteenille ja yhdelle luutnantille.

MAJURI OLAVI KORHONEN,
4. Rajajääkäripataljoonan komentaja:

„Vastarinnan jatkaminen on tietysti järjetöntä. Jos minulta kysyttäisiin, miten Suomi voi päästä sodasta, niin en voisi sanoa mitään muuta kuin että pitää nostaa kädet pystyyn“.

KAPTEENI E. TAKKUNEN,
3. Tykistörykmentin 8. patterin päällikkö:

„Vaikeasti haavoittuneena jätivät omat minut taistelutante-reelle, josta venäläiset korjasivat minut ja sitoivat haavani. Olen

nyt hoidettavana kenttäsairaalas-sa. Minuun on suhtauduttu tääl-lä hyvin. Minun mielestäni me olemme sodan hävinneet ja vas-tarinta on turha“.

LUUTNANTTI U. LEPPÄNEN,
JR 44 7. komppanian 3. jouk-
kueen johtaja:

„Sotavangiksi jouduttuani näin matkallani meitä vastaan keskitetyt valtavat voimat. Vas-tarinnan lopettaminen on ainoa järjevä teko. Itse tein niin hen-kilökohtaisesta vakaumuksestani, nähtyäni ja koettuani Venäjän voiman“.

Kuka on sota-
vankina?

Julkaisemme jatkuvasti äskeisissä taisteluissa otettujen sotavankien nimiä heidän pyynnönsä. Käytettävissämme olevia useisiin tuhansiin nousevissa luetteloista mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Stm. Eino Karvinen Elimäeltä, stm. Anselmi Jäntti Kuorevedeltä, alik. Reino Puskalla Mäntästä, stm. Kaarlo Forsander Helsingistä, alik. Väinö Mäntell Muolaan Heinolasta, stm. Viljo Vieru Koskenpäästä, stm. Toivo Nieminen Kurusta, kers. Uuno Mantila Virroilta, stm. Eero Puputti Hiitolasta, stm. Pentti Astikainen Kurkijoelta, stm. Jaakko Tallimäki Leivonmäeltä, alik. Onni Nieminen Säynätsalosta, stm. Tauno Antman Helsingistä (Lapinlahdenk. 27), stm. Veikko Heino Helsingistä (Raakelinkatu 6), stm. Vilho Paananen Viitasaareltä, stm. Uuno Hietala Säkijärveltä, stm. Eero Kivimäki Lappajärveltä, stm. Erkki Korhonen Kuusamosta, stm. Aarne Mellin Kullaasta, stm. Valde Vaarinen Säynätsalosta, alik. Veikko Vepsäläinen Helsingistä (Franseninkatu 3 B 85), stm. Paavo Savolainen Varpaisjärveltä, stm. Simo Puurtinen Kerimäeltä, korpr. Pekka Syvärinen Helsingistä (Linnankoskenkatu 8), stm. Väinö Rouvinen Kiteeltä, stm. Kalle Olin Pöytyältä, stm. Viljo Lyhty Laukaasta, stm. Eino Mikkola ja Vilho Peltoniemi Mouhijärveltä, stm. Kalle Valkonen Sauvamäeltä, stm. Tauno Lampinen Joutsasta, stm. Reino Lindberg Kankaanpäästä, stm. Matti Martikainen Pielavedeltä, stm. Olavi Aho Kortteesta, stm. Ilmari Kaltio Rautjärveltä, stm. Eino Koivunen Huittisista, stm. Viljo Manninen Ruokolahdelta, kers. Tauno Rätty Jaakkimasta.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Perjantaina
heinäkuun 28 pñä

Punainen armeija vallannut Narvan

PUNAINEN ARMEIJA hyökkää koko rintamalla Suomenlahdesta asti. Marsalkka Govorovin joukot ovat rynnäköillä valloittaneet NARVAN kaupungin ja linnoituksen, joka suojeli Viroon johtavaa rautatieä. Pihkovan lounaispuolella Punaisen armeijan joukot ovat menestyksellistä hyökkäystään edeten Viron ja Latvian rajalle. Länneen marsalkka Rokossovskin joukot ovat rynnäköille valloittaneet DEMBLININ (Ivangorodin) kaupungin ja linnoituksen, suuren rautatiesolmun ja saksalaisten lujan puolustustukin. Veiksel-joella 80 kilometrin päässä Varsovasta.

Heinäkuun 27 päivän iltana annetuissa päiväkäskyissä ilmoitettiin, että Punaisen armeijan joukot ovat valloittaneet seuraavat kaupungit: BIELOSTOK Valko-Venäjällä, DVINSK (Väinänlinna) ja LITVA Latviassa sekä LVOV (saksaksi Lemberg) ja SIAULIAI (Schawli) Liettuassa.

DANVASTAINEN
MIELENOSOITUS
TURUSSA

„Alas natsit!“

Saksalainen „Arbeta“ -lehti tiedottaa, että Hitleriä vastaan tehdyn murhayrityksen jälkeen oli Turussa mielenosoitus Suomen osallistumista vastaan sotaan Saksan puolesta. Mielenosoittajat karkautettiin poliisi käytti teräskiväliaseita. Mielenosoittajat heittivät polttopommeja ja kiviä. „Alas natsit!“ Saman mielenosoituksen on ollut myös Helsingissä. Mielenosoittajia on ollut myös Helsingissä.

Pois hullut luulot rin-
taman „vakiintu-
misesta“!

Punaisen armeijan hyökkäys Narvasta Karpaateille saakka ulottuvalla laajalla rintamalla kehittyi yhä kasvavalla voimalla. Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa ja Ukrainan läntisimmillä seuduilla saksalaisia lyödään, saarretaan ja tuhotaan jättiläismoteissa. Yhden ainoan kuukauden aikana on otettu yli 150.000 sotavankia. Yhä useampi saksalainen kenraali antautuu vangiksi pelastaakseen henkensä.

Itä-Preussissa saksalaiset kuuluvat jo Punaisen armeijan tykkien jylhin. Neuvostopataljoonien eteneminen järjestyttää koko Saksaa. Sisäisten ristiriitojen kärjistyminen Saksan sisällä alkaa yhä enemmän saada todellisen kansalaissodan luonteen.

Vieläpä sellaistenkin paatuneitten hitleriläisten äänitorvien kuin „Uuden Suomen“ ja „Helsingin Sanomien“ oli tk. 26 pñä pakko myöntää, että „Punainen armeija etenee salamavauhtia“ ja että „ei ole minkäänlaisia merkkejä saksalaisten vastarinnan lujittumisesta“.

Kuinka ontoilta kuulostavat tuollaisten tunnustusten jälkeen Suomen propagandan kerskailut niin sanotusta „vakiintumisesta“ Suomen rintamilla. Suomen armeijan rintama on kiinteä osan Hitlerin rintamaa. Ne iskut, joita nyt annetaan fascistisen rintaman päävoimille, jouduttavat myöskin „salamavauhtia“.

(Jatkuu 2. siv.)

Kuka on sotavankina?

Sotatoimien aikana vangiksi joutuneet suomalaiset sotilaat pyytävät ilmoittamaan kotiseudulleen, että he eivät ole „kateissa“, vaan varmassa turvassa Punaisen armeijan sotavangeina. Sikäli kuin lehtemme ahdas tila sallii, julkaisemme jatkuvasti niiden sotavankien nimiä, jotka sitä itse haluavat. Käytettävissämme olevasta useisiin tuhansiin nousevasta luettelosta mainitsemme tällä kertaa seuraavat nimet:

Sotamies Tuure Ahola, Hämeenkyrö, Herttala; stm. Reino Nikka, Joroinen; stm. Eino Lempiäinen, Ruokolahti, Lempiälä; stm. Oskari Mäkinen, Kurkijärvi, Leivonmäki; stm. Väinö Moisio, Kilvakkala, Varpe; kersantti Eino Lahtinen, Leivonmäki; stm. Heikki Ylämäki, Kolho; stm. Eino Vuori, Nokia, Mettinen; kersantti Anton Pärssinen, Pyhäjärvi, Kahveritsa; stm. Martti Ristimäki, Munakka, Kitinoja; stm. Alpo Tarkka, Teuva, Luvankylä; stm. Toivo Lehtinen, Karstula, Syrjäkylä; stm. Esko Suoniemi, Kiikkainen, Myöntee; stm. Toivo Lehto, Kokemäki, Rajaoja; stm. Matti Halme, Hämeenkyrö, Mahnala; stm. Eino Korvenranta, Pori, Pulusenkylä; stm. Matti Aura, Teuva, Horo; stm. Ahti Rantanen, Teuva, Kainasto, Nori; alik. Matti Ainasoja, Kyröskoski; stm. Sulho Laine, Pori, Lampikatu 1; stm. Risto Simonen, Parkano; korpr. Paavali Pisto, Outokumpu, Kalaton; alik. Raimo Vilkkä, Helsinki, Engelaukio 17 A 6; stm. Armas Kantonen, Helsinki; stm. Eino Kantonen, Tampere, Lamminpää 56; stm. Arvi Meronen, Kaukola, Liinamaa; stm. Sulo Stenberg, Turku, Läntinenkatu 16; stm. Helge Uusimaa, Karijoki; stm. Tuure Juutinen, Sotkamo kk. Puistola; stm. Tapio Reikko, Kauvatsa, Yttälä; stm. Martti Montonen, Luumäki, Jurvala; korpr. Juho Tamminen, Kalanti.

Suomalaisia sotavangeja Neuvostoliitossa

Sotavanki-veteraani stm. Heinonen kertoo uusille tulokkaille leirin elämästä.

Uudet tulokkaat, jotka ovat joutuneet Punaisen armeijan sotavangeiksi Syvärin taisteluissa: stm. Tauno Karjalainen, 15 prik., Pentti Moilanen, JR 45, stm. Nieminen, JR 45, korpr. Summanen, EJP 7, korpr. Santanen, JR 44, stm. Salonen, 15 prik., korpr. Nieminen, JR 8, korpr. Aarne Elo, 15 prik., stm. Soininen, EJP 17, stm. Virtanen, JR 8, stm. Laiho — Virkkusen patl., alik. Karlsson — erill. pataljoona, stm. Nieminen, 15 prik., stm. Juvonen, 15 prik., korpr. Rahisaari, 15 prik., ylik. Kuopila, 15 prik., stm. Helminen, Virkkusen patl., kers. Ahvenainen, 15 prik., korpr. Eskelinen, Viestipatl. 26.

Kirjeitä kotiin

Rouva Sanna Ristimäki,
os. Munakka, Kitinoja.

Hyvä kotiväki!

Luulette varmaankin siellä kotona minut jo menneeksi mieheksi, mutta ei ole syytä murehtimiseen, sillä olen täällä Neuvostoliitossa sotavankina, jossa meitä kohdellaan täysin inhimillisesti. Jouduin vangiksi ankarrassa taistelussa. Meitä on täällä tuhansia ja lisää tulee joka hetki. Olkaa aivan levollisia. Rauhan palattua Suomeen pääsemme sinne takaisin. Ja se rauhan aika ei ole enää kaukana. Monin terveisin

Martti.

Stm. Martti Ristimäki,
JR 58.

Emäntä Ida Miettinen.
Hämeenlinna, Tuulos,
Mustila.

Rakkaat kotiväki!

Ilmoitan teille, että olen joutunut sotavangiksi ja olen nyt täällä Venäjällä. Hyvin se on mennyt. Kohtelu on ollut hyvä. Meitä on täällä aika paljon, mutta ei ole yhtään tuttua. Oletteko olleet terveitä? En saanut edes kirjettä sieltä kotoa, vaikka kai olitte kirjoittanut. Mutta kai se kirje tulee kotiin, jossa laitoin vähän rahaakin. Lämpimät terveiseni teille kaikille kotiin. Voikaa hyvin, näkemiin

Heikki.

Sotamies Heikki Miettinen,
Erillinen pataljoona 28.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Tiistaina
elokuun 1 pnä

SAKSALAISTEN „MUSTA TORSTAI” 16 saksalaisen kenraalin julistus

Heinäkuun 27 päivää, jolloin saksalaiset menettivät yhdessä ryssä 6 mitä tärkeintä tukikohtaansa itärintamalla, nimittäin ANNLINNAN, LVOVIN (Lemberg), BIEŁOSTOKIN, STANISŁAWIN, RESHITSAN ja SCHAWLIN, on sanottu saksalaisten mustaksi torstaiksi.

Musta se oli saksalaisten perjantakin. Silloin heidän oli helppo kyntensä BREST-LITOVSKISTA, PRZEMYSLISTÄ ja ROSLAVISTA, joista varsinkin kaksi ensinmainittua on mahtavimmat, sekä tuhatkunta pienempää asutuskeskusta. Kun muistetaan, että kuluneella viikolla saksalaisilta takaisin otettujen kaupunkien joukossa olivat myöskin PIHKOVA, LJUBJAN ja NARVA, niin voidaan sanoa, että koko viikko oli „musta” saksalaisille.

Tämä „musta viikko” oli vain jatkoa edellisille ja alkua seuraavalle „mustille” viikoille. Muunlaisia viikkoja ei saksalaisten ja heidän aseveljiensä enää tarvitse toivoakaan.

UUSI MOTTI Brest-Litovskin alueella

10.000 saksalaisten ruumista.
— 2.000 vankia. —
Runsas sotasaalis.

Neuvostoliiton Tiedotustöiden ilmoittaa:

Neuvostojoukot ovat suorittaneet loppuun Brest-Litovskin länsipuolella saartettujen saksalaisten joukkojen hävittämisen. Suurin osa vastustajista on tuhoutunut. Vihollinen jätti taistelualueelle 15.000 sotamiehen ja upseerin ruumiit. Murskettujen vihollisjoukkojen rippeet, yhteensä 2.000 miestä, otettiin vangiksi. Ennakkoilmoitusten mukaan neuvostojoukot ovat ottaneet seuraavaksi sotasaaliin: 32 hyökkäyspataa, 19 moottoroitua tykkiä, 112 kenttätykkiä, 133 konekivääriä, 4.000 autoa, 50 traktoria, 2.000 sotatarvikekuoraa ja 3.000 hevosta.

JARKEVA NEUVO

Kannaksella Punaisen armeijan vangiksi joutunut 21. viestipataljoonan sotamies Reino Puskala kirjoittaa rintamalle jääneille tovereilleen:

Terveiseni täältä Venäjänmaalta. Parhaiten pojat saamme

(Jatkuu 2. siv.)

„Keskisen armeijaryhmän tuhoutumisesta Saksan ylipäällisyys ei ole sanonut vielä sanaakaan Saksan kansalle. Päämajan viralliset tiedonannot ovat näihin asti kertoneet vain erillisistä luovutetuista tukikohdista, jotka sijaitsevat yhä lähempänä valtakunnanrajaa, rintamalinjan lyhentämisestä, suunnitelmallisesta vetäytymisestä sekä joukoista, jotka murtautuvat länteen päästäkseen yhtymään päävoimiin. Todellisuudessa nämä joukot sikäli kuin on kysymys keskisen armeijaryhmän vanhoista muodostelmista, on aikoja sitten saarrettu, tuhottu tai otettu vangiksi. Mutta johtaja ja Saksan propaganda yrittävät salata Saksan kansalta itärintamalla vallitsevan todellisen asiointilan pakottaakseen kansan edelleenkin alistumaan tahtoonsa ja jatkamaan sotaa.”

„Adolf Hitlerin ja hänen lähimpien miestensä poliittinen ja sotilaallinen johto on vienyt siihen, että kauhun valtaama Saksa on aivan kuilun partaalla. He ovat yhä uudelleen ja taas uudelleen luvanneet Saksalle varman voiton. He pettivät Saksan kansaa salaamalla siltä tosiasiat, joita he itse eivät voi

(Jatkuu 2. siv.)